THE STANDARD BEARER

A REFORMED SEMI-MONTHLY MAGAZINE

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICHIGAN

Subscription communications should be addressed to F. Prins, 1010 Northwood St., N. E., Grand Rapids, Mich.

Editorial Staff:
H. HOEKSEMA G. M. OPHOFF
Associate Editors:
G. VOS WM. VERHIL
Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Communications relative to contents should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1139 Franklin St., S. E., Grand Rapids, Mich.

Vol. VI, No. 1 OCTOBER 1, 1929 Subscription Price, $2.50

MEDITATIE

HET FUNDAMENT STAAT

> Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dezen zegel: De Heere kent degenen die de Zijnen zijn; en: Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, sta of van ongerechtigheid. II Tim. 2:19.

Het fundament is Godes!

Geen menschenwerk ligt ten grondslag aan de Kerke des Heeren.

Daarom staat dat fundament. En daarom staat ook de Kerke Christi, door de eeuwen heen vast en onwankelbaar, hoe de stormen der historie ook over haar hoofd mogen trekken en boven haar mogen losbarsten, hoe de hel ook moge woeden en alle machten der duisternis het op haren ondergang mogen toeleggen, en de wereld hare heirscharen tegen haar te velde moge doen trekken . . . .

Het fundament Gods staat vast; en de Kerke, door Zijn eigen hand daarop gebouwd, staat zoo vast als het fundament, dat onwankelbaar ligt.

En wel mag hij, die in dat huis der Kerke Gods, door genade een plaats vond, met den dichter zingen:

"Ik weet hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen;
Zoo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zoo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken."

Van die vastigheid van Gods fundament moet Gods kind, moet de arbeider in die Kerke, moet ook Timotheus zich overtuigd houden. Daarin ligt zijn troost, ook als alles naar menschelijk oordeel verkeerd gaat met de zake Gods op aarde, als booze menschen de fundamenten zouden willen omwroeten, als de leugen listiglijk rondwaart en er velen worden verleid en als de bange vraag in 't gemoed zich altijd weer naar voren wil dringen: wat zal er nog worden van de zaak van Gods verbond? Als Hymenaeus en Philetus van de waarheid afwijken en leeren, dat de opstanding alreede geschied is en het geloof van sommigen aan het wankelen brengen; en als dan hun woord voorteet als de kanker, steeds anderen, altijd meer verleidend, dan kan eigen geloofsvertrouwen aan het wankelen slaan, geschokt worden; dan kan ons de moed ontzinken, indien we niet letten op het van God gelegde fundament. Maar dan ook is het de vastigheid van dat fundament, dat ons weer vervullen kan met den vrede des geloofs, zoodra we er slechts weer het oog op vestigen. En we weten het weer, ook tegen allen schijn der dingen in, dat het fundament Gods vast is en staat en dat de poorten der hel de Kerke des Heeren niet zullen, niet kunnen overweldigen. Evenwel, het vaste fundament Gods staat . . . .

Of ook, er kan in tijden van strijd en moeite wel eens twijfel in de ziel rijzen, of nu waarlijk wel dat kleine fundamentje, klein in vergelijking met vele andere fundamenten, die door de philosofie der wereld worden gelegd en waarop zij toch zoo machtige paleizen en monumenten doet oprijzen, de ware grondslag is, waarop we moeten blijven voortbouwen. Ook Hymenaeus en Philetus bouwen hun huis, op hun fundament en als velen verleid worden, om in hun huis te gaan wonen, dan kan het soms schijnen, alsof de praktijk hen toch rechtvaardigt. O, wat machtige en schoone gebouwen van menschelijke wetenschap worden er, ook door het valsche Christendom niet opgetrokken, rondom de Kerke Gods in de wereld, gebouwen veel heerlijker, en, naar het uiterlijke te oordeelen veel vaster en hechter, dan dat van de gunstbewijzen Gods. En hoe spotten zij, die in zulke paleizen van menschelijke vinding wonen, niet dikwijls met het hutje in den wijngaard. Babel is zooveel indrukwekkender dan Jeruzalem!

Evenwel!

Hoe de dingen ook mogen schijnen!

Hoe hecht en groot ook andere fundamenten mogen schijnen en hoe machtig en grootsch ook de gebouwen zich voor uw oog mogen vertoonen, die op die fundamenten worden opgetrokken . . . .

Alleen het vaste fundament Gods staat.

Alle andere grondslagen mogen tijdelijk het oog bekoren, zij zijn niet vast, zij kunnen niet staan, want zij zijn niet van God. Straks blaast de wind van Gods

oordeel en vallen de praalmonumenten van menschen ineen en worden tot een eeuwigen puinhoop.

Maar het fundament der Kerke is vast en staat tot in der eeuwigheid!

Want dat fundament is Godes!

Op een vast fundament staat Gods Kerk.

Immers er kan geen twijfel bestaan, dat de apostel hier wel waarlijk spreekt van het fundament der Kerk van Christus, ofschoon hij in den tekst niet van haar gewaagt. Slechts van een fundament, van het fundament Gods spreekt hij, zonder aan te duiden, wat hij op het oog heeft als het gebouw, dat op dat fundament staat.

Toch denken we bij het lezen dezer woorden, en zeer terecht, aanstonds aan Gods Kerke.

Immers spreekt de Schrift meer dan eens van die Kerk als een gebouw, een huis, een tempel en maakt Gods Woord ook op meer dan eene plaats gewag van het fundament, waarop Gods Kerke gebouwd is en vast staat. En bovendien gaat de apostel in ditzelfde hoofdstuk voort met te spreken van de Kerk van Christus als zulk een huis, waarin de geloovigen, ieder op zijn eigen plaats, wonen. Het is dus zeer voor de hand liggend, dat we bij het lezen dezer woorden onwillekeurig denken aan de Kerke Gods.

Alleen maar is het blijkbaar niet aan die Kerk, zooals ze bestaat uit het geheel der geloovigen, dat de apostel denkt. Immers de geloovigen zijn hier niet de levende steenen, waarvan het gebouw wordt opgetrokken, maar te oordeelen naar hetgeen volgt, juist de vaten, gouden en zilveren en aarden, ter eere of ter oneere, die in het huis allen op hun eigen plaats staan. Veeleer is het dan ook de bedoeling van den apostel om van de Kerk te spreken als de sfeer waarin de geloovigen wonen, van de Kerk, zooals zij zich met heel haar leven op aarde openbaart, met haar instituut, haar ambtsdragers, haar prediking en onderwijs, haar leer en haar tucht, haar vermaning en bestraffing, haar bad des Doops en haar tafel des Heeren, haar gemeenschap der heiligen en dienst des Woords en der gebeden. Die Kerk, in geheel haar levensuiting is het huis, waarin de geloovigen wonen, waarin ze worden gevoed en gebouwd, waarin ze leven, afgescheiden van de tegenwoordige booze wereld, waaruit ze zijn geroepen.

Zij heeft een fundament, door God zelf gelegd.

Een fundament dient om vastigheid, steun te geven aan een gebouw. Het moet het gebouw dragen.

Maar het is ook van rijker beteekenis.

Het bepaalt ook den vorm en de grootte van het gebouw, dat er op wordt opgetrokken. Een gebouw kan niet grooter of kleiner zijn dan het fundament, dat eerst gelegd is; zelfs bepaalt de kracht van het fundament de zwaarte van het huis, dat er op gebouwd kan worden. Is een fundament rond of vierkant van vorm, dan zal ook het huis dien vorm moeten aannemen. In één woord, een fundament bepaalt grootendeels het op te trekken gebouw.

Het fundament der Kerk is door God zelf gelegd. Het is van Hem, want Hij heeft Zich van voor de grondlegging der wereld èn de Kerk èn haar fundament gedacht in Zijn eeuwigen raad, voor de grondlegging der wereld. En het is ook van Hem, omdat Hij het in den tijd legt, opdat Zijne Kerk er op mocht staan en gebouwd worden. Dat fundament is niet, zooals velen meenen, de eeuwige raad des Heeren, de vrijmachtige verkiezing, waarin Hij de Zijnen heeft gekend en liefgehad en verordineerd den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn. Die raad is wel het vaste bestek, waarnaar niet alleen het fundament maar ook de Kerk zelf wordt gebouwd, doch die raad is niet het fundament der Kerk zelf. Immers is juist dat eeuwige kennen Gods één der zegelen van het fundament: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. En het fundament is zeker niet identisch met het zegel, en dan nog wel met één der beide zegelen, die daarin gebeiteld staan. Ook spreekt de Schrift niet van den raad Gods, van Zijne vrijmachtige verkiezing, als het vaste fundament. Integendeel, zij gewaagt van een gansch anderen grondslag. De Kerk wordt volgens haar opgetrokken op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen. Niet die apostelen en die profeten als zoodanig behooren bij het fundament, maar wel de waarheid, die in Christus Jezus is, zooals zij door den Geest haar hebben gesproken en beschreven, is der Kerke grondslag. Al de lijnen der waarheid, zooals die door middel van apostelen en profeten ons is geopenbaard, loopen op dien Christus uit, of liever, gaan van Hem uit. De profeten wijzen naar Hem henen in het oude verbond en legden alzoo het fundament voor de Kerke Christi in de wereld, de apostelen trekken de lijnen uit Hem voort, en volmaken alzoo datzelfde fundament. Die waarheid, zooals zij uit Christus Jezus is, en in en door die waarheid Christus zelf, is het vaste fundament Gods, waarop de Kerke staat en waarop zij zich veilig mag rekenen te midden van de stormen, die over haar heen trekken.

Dat fundament alleen is door God zelf gelegd. Hij was het, die Zich de Kerk dacht en verkoor in Christus Jezus, zoodat Hij, Zijn eengeboren Zoon, het eenige steunpunt der Gemeente zou zijn. Hij is het, Die in den tijd dat fundament gelegd heeft, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleesches, en dat voor de zonde, opdat Hij de zonde in het vleesch veroordeelen zou. Hij is het ook, Die Hem heeft geopenbaard, en Die het fundament der waarheid, die in Christus Jezus is, gelegd heeft, opdat ook voor het bewuste leven der Kerk, zij op dat fundament zou kunnen staan.

Geheel het leven der Kerk moet op dat fundament gegrond zijn. Alles wat zij is en doet moet worden bepaald door de lijnen van dat fundament. De waarheid, die in Christus is, het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste

hoeksteen, door God zelf gelegd en daarom eeuwig vast, moet heel haar leven en handelen beheerschen. Haar bediening des Woords en der Sacramenten, haar leer en tucht, haar belijdenis en wandel, heel haar levensuiting moet naar de lijnen van dat fundament zich richten en door dat fundament worden gedragen.

En al wat daarbuiten valt, moet beslist verworpen!

Want, wat niet in overeenstemming is met de lijnen van het fundament, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen, is geen werk van God, maar van menschen.

Het moet vallen en verdwijnen. Alleen wat van God is staat eeuwiglijk.

Maar het vaste fundament Gods staat, onwankelbaar.

En de Kerk, op haar gebouwd, verduurt de eeuwigheid!

Zij staat vast als de Rots der eeuwen zelf!

Het vaste fundament Gods staat!

Daarom is het hooge levensernst, dat wij verzekerd willen zijn, in het huis te wonen, dat op dat vaste fundament gegrondvest is.

Daar en daar alleen toch ligt Gods fundament, en daar en nergens elders staat Gods Kerke, waar de waarheid, die in Christus Jezus is, gevonden wordt, als het alles-beheerschend levensbeginsel. Alle andere fundamenten zijn het nietige werk van menschenhanden. Deze moeten verworpen; op gene moet ik, moet gij, moeten de geloovigen aller eeuwen staan.

Zij moeten dus wel onderscheiden.

En opdat ze het zouden kunnen, daarom draagt het ware fundament, in onderscheiding van alle valsche, een dubbel zegel.

Aan den eenen kant staat als zegel op het vaste fundament gebeiteld: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. Aan den anderen kant: Een iegelijk, die den Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid. Aan deze beide onderscheidingsteekenen moogt ge het ware fundament van het valsche onderkennen. Zoek het, sta er op, woon in het huis, dat er op gebouwd is, en weet uzelf veilig voor tijd en eeuwigheid. Want dat fundament is Gods werk en staat onwankelbaar vast!

De Heere kent de Zijnen! Dat is vrijmachtige verkiezing! Dat is eeuwige, souvereine, ongehoudene liefde! Zoo immers kent de Heere, de eeuwige en souvereine God, dat niet het voorwerp van Zijn kennen het kennen bepaalt, maar juist andersom door Zijn kennen bepaald wordt. God kent anders dan het schepsel. Zijn kennen is een ander kennen dan het onze. Wij kennen door waarnemen. Het voorwerp is er eerst en wordt door ons kennen niet bepaald. Het bepaalt ons kennen. God kent eeuwiglijk. Zijn kennen is souverein, is vrij, is eerst, is bepalend het voorwerp, dat gekend wordt. Het is dan ook niet zoo, dat Hij ons kent, omdat wij de Zijnen waren en Hij zag, eeuwiglijk zag, dat wij zouden gelooven, Hem aanhangen en liefhebben; maar zoo, dat wij de Zijnen zijn, omdat Hij ons kende met een eeuwige en souverein-vrije kennis. Hij kende ons in liefde, daarom heeft Hij ons verordineerd den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn. Daarom heeft Hij ons Zijn Zoon gegeven, opdat wij verlossing zouden hebben in Zijn bloed en vrijgemaakt zouden worden van de dienstbaarheid der verderfenis tot in de heerlijkheid van het eeuwige leven. 't Vloeit alles uit dat eeuwige kennen voort. 't Is de eeuwige kennis der verkiezing, want Hij kende ons in onderscheiding van anderen, die Hij niet alzoo kende. En dat alles is eeuwig en vrijmachtig welbehagen!

Dat is 't ééne zegel! Waar dit zegel van Gods souverein kennen der Zijnen gevonden wordt, daar hebt gij 't kenmerk van het echte fundament. Waar 't ontbreekt, daar hebt gij werk van menschenhanden.

Doch er is meer.

Ook de andere zijde van het fundament heeft een zegel: Een iegelijk, die den naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid!

Daar is de keerzijde van het ééne werk Gods. Want immers 't is al Gods werk. Niet een fundament is het, waarvan de eene zijde ons Gods werk, de andere zijde ons 's menschen werk vertoont. Geen fundament moeten we trachten te zoeken, waarvan God en de mensch samen hebben gewerkt. Neen, het fundament is Godes en de zegelen wijzen dan ook alleen op Gods werk. Wezenlijk zijn beide zegelen dan ook één. Immers, Hij kende de Zijnen en verkoor hen, opdat ze heilig en onberispelijk voor Hem zouden zijn in de liefde. De heerlijkheid van de Zijnen heeft ten doel de verheerlijking van Zijn Naam. Daartoe verordineerde Hij hen. En die Hij alzoo kende en verordineerde, die maakt Hij ook het beeld Zijns Zoons gelijk, die rechtvaardigt Hij en die zet Hij in Christus Jezus in, zoodat hij ééne plante met Hem wordt en den naam van Christus noemt; die heiligt Hij, zoodat ze afstaan van ongerechtigheid . . . .

Daarom ook dit tweede zegel.

Het is onafscheidelijk aan het eerste verbonden. Het tweede vloeit uit het eerste voort. Verkiezing en heiligmaking, ze zijn oorzaak en gevolg, de eene is de eeuwige bron, waaruit de andere vloeit.

En samen zijn ze de onmiskenbare onderscheidingsteekenen van het alleen-vaste fundament Gods.

Wie kennis heeft aan Gods eeuwig kennen van Zijn volk, die noemt den Naam van Christus.

En wie den naam van Christus noemt, die sta af van ongerechtigheid!

Hier in voortdurende strijd in het lichaam dezes doods.

Straks in eeuwigen vrede der volmaakte overwinning!

H. H.

The fear of the Lord is the beginning of wisdom: and the knowledge of the Holy is understanding.

VICTORY OVER THE GRAVE

The term death in this Scripture is an abstract noun. and is therefore the signification of an abstraction. The apostle in his mind draws death away from the thing which is dead — the sinner — and conceives of it as something apart. This, of course, can be done in the mind only. Fact is, that the sinner is dead. Death is a state or condition of being, both physical and spiritual death. The death of the Scripture we now deal with is physical. This is evident from the context. There were found, in the Christian assembly to which the apostle directs these words, those who at least questioned the raising up of the dead. How, such would ask, are the dead raised up and with what body do they come? "Fool," said the apostle, "that which thou sowest is not quickened, except it die. And that which thou sowest, thou sowest not that body that shall be, but bare grain, it may chance of wheat, or of some grain; but God giveth it a body as it hath pleased Him, and to every seed his own body." The apostle goes on to say that all flesh is not the same flesh, but there is one kind of flesh of men, another flesh of beasts . . . The new body, then, will not differ, as to kind from the earthy body shed. However, "There are also celestial bodies, and bodies terrestrial; but the glory of the celestial is one, and the glory of the terrestrial is another. So also is the resurrection of the dead. The two bodies, — the one shed, the earthy, and the body of the resurrection — do not differ as to species, but as to glory. The body shed is corruptable, dishonorable, weak. It is raised in glory and power, a spiritual body. So it appears that the theme of this chapter is the appearance of the saints in the day of Christ. Then this corruptible will have put on incorruption, and this mortal, immortality, ... then shall be brought to pass the saying that is written, Death is swallowed up in victory (verse 54), and the apostle jubilantly exclaims: "O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory?

Death here is thought of a poisonous insect with a deadly sting operating in man, wounding him, and gnawing at the very root of his earthy existence.

Men takes death with him from the womb, and becomes aware of its operations in him as soon as he attains to self-consciousness. Every ache and pain is a testimony to the fact that this body is being assailed and mortified. And though the very strong survive for many a year, the dimned vision, the impaired hearin, the faltering step, the furrowed visage perculiar to the evening of man's life, warn them that they, too, shall soon succumb to death's assaults. The final thrust is made when the soul forsakes its earthy dwelling. The lifeless frame is then placed beneath the sod and the grave has gained another victory.

The sting of death is sin. There is, then, a causal relation between sin and death. For sin, returning to the sinner as guilt slays him through death. Man is the sinner. He is this, first of all, in the head and representative of the race to which he belongs. There is the transgression of Adam extended to all mankind, a corruption of the whole nature producing in man all sorts of sin. It is by their sum total that the house of man's earthy tabernacle is being assailed and destroyed. And if it be considered that the wound of any one sin is fatal, the conviction cannot be escaped that man is certainly headed for the grave.

The apostle asserts, further, that sin is strong, and that its strength is the law. The transgressed law *demands* that sin return to the transgressor as guilt and slay him through death. The soul that sinneth *shall* die. The law must be associated with the unrelenting righteousness of holy God so that it is He who *must demand* the death of the transgressor. Death, then, being transgression of the law, is a Divine necessity, certain and sure as the great God is mighty to revenge, as unrelenting as the Almighty is holy.

Further, death contemplated as punishment ripens man for a grave that constitutes the gateway to hell. The law is not satisfied until the transgressor has disappeared into the region of eternal night where men weep and wail only.

So it appears that the inward reality of death is sin. This the fool refuses to admit. Being stupid he refuses to recognize the facts of man's existence. The very thought of death he puts far from him and insists that his house shall stand forever.

The apostle, wonderful to say, derides death's sting and the victory gained by the grave. "O death, where is thy sting. O grave where is thy victory." They no longer exists for those who are in Christ. For death has been swallowed up, devoured, reduced to nothing, wiped out of existence. Sin through death does not wound and slay the believer, does not ripen him for a grave constituting the gateway to hell. How must it be accounted for then that the believers die and descend into the grave? Death hath been swallowed up in victory. That is to say, respecting the believers, death as the instrument of sin has been conquered, overcome and rendered their servant, their slave. What may be the service death renders to the believer? A very important one. The believers are earthy. They bear the image of the earthy. Their regenerated spirit dwells in a house of an earthy tabernacle — this body of flesh and blood. However, flesh and blood cannot enter the kingdom of God. Neither can corruption inherit incorruption. And fact is, the house of this earthy tabernacle is corruptible, dishonorable, weak. The believer cannot enter the heavenly mansions clothed with this body. It must be shed, broken, torn, destroyed. Death, not as the instrument of sin, but as a slave of the believer, renders the believer this great service. And when this corruptible shall have put on incorruption, and this mortal shall have put on immortality, death shall have completed its task. Then shall have been realized the saying that is written, death is swallowed up in victory.

It is God that giveth the victory through our Lord

Jesus Christ. God through Christ gained the victory for His people. Assuming full responsibility for our sins, He was wounded for our transgressions, bruised for our iniquities: the chastisement of our peace was upon Him; and with His stripes we are healed. It pleased the Lord to bruise Him, to put Him to grief, and to make His soul an offering for sin. Christ, then, suffiered sin's penalty, and thus removed, took away, for His people, sin. He thus destroyed death and at once silenced the law, so that it no longer demands that the transgression returns to the believer in the form of guilt and slay him through death. By Himself dying, and living again He loosed death from sin and converted it from a servant of hell to a servant of life and heaven. By Himself passing through the grave, He loosed it from sin and converted it from a gateway to the realms of eternal darkness, to the gateway of heaven. From the grave the way led into the sanctuary above, which He entered taking with Him His loved ones. Thus did the Father give to us through Christ the victory. For, being included in Him we were affixed with Him to the cross, passed with Him through the grave and were set with Him in heaven. The victory, then, is our lawful property. Therefore must and does death serve us, and when death shall have done its work, Christ in and through the believers will shake death off them as upon the morning of the resurrection, He shook it off Himself, to reclothe them with a body congruous with their heavenly mode of existence. O death, where is thy sting, O grave where is thy victory? What doth it avail thee that thou destroyest this house of my earthy tabernacle? Of what value to you, grave, is thy victory?

"Therefore my beloved brethren," so the apostle continues, "be ye steadfast, unmovable, always abounding in the work of the Lord, forasmuch as ye know that your labor is not in vain to the Lord."

This admonition was occasioned by the presence of the sceptics in the Christian assembly at Corinth. In his reply, the apostle calls attention to the fact that the resurrection of the just is imaged in creation. The seed sown, dies. In this seed, however, is hidden an invisible life that abides. What decays is the body housing this life. The latter receives a new body — the plant. So, too, the believer. He is an organism housing a new life principle as such invisible, to-wit, the regenerated spirit or ego, which at death is set free and received in heaven. What remains is the lifeless frame of man, which decays and returns to the dust. In the day of Christ that which is born of God receives a new body. The two constitute the glorified organism that takes its place in the eternal kingdom of light.

It is with a view to the resurrection of the just that the apostle wrote: "Be ye steadfast, unmovable." The term steadfast is self explanatory. Man must stand somewhere. God alone is not in the need of standing room distinct from His own being for He rests in and stands upon Himself. The place upon which man takes his position is distinct from self. The steadfast are such as keep to the position once taken up.

The believer takes his stand upon the truth, as it is in Christ Jesus. The truth in addition dwells in him and constitutes the element in which he abides and moves. To the unseen realities reflected by truth he feels himself attracted. They constitute for him the pearl of great value for which he sells all, which he seeks with a singleness of purpose and a persevering dilligence called steadfastness.

The particular truth to which the apostle admonishes his readers to keep is that of the resurrection of those who fall asleep in Christ. Paul would not have his readers be moved from this truth by the sceptics. Doing so they would needs be taking their stand upon the opposing lie to the effect that there is no resurrection of the dead, that man therefore had better eat, drink and by merry for tomorrow he dies. On the other hand, abiding unmovable their speech would be: There is a resurrection of the just to eternal life. Hence, let us abound in the work of the Lord for we know that our labor is not in vain.

Be ye unmovable. Do not shift positions by passing from the truth to the lie. Would this be possible for the saint? Indeed not? However, to be unmovable requires real effort as well as to enter the narrow gate. Satan and the world in conjunction with the flesh combine to jolt us loose from the truth. All that is in the world, the lust of the flesh, and the lust of the eyes, and the pride of life may engage our minds so that we loose out of sight the unseen realities. God worketh the will to be unmovable.

Many are being moved this day by the mockery of the scoffers. The circle still cleaving to the truths of Christendom is becoming ever smaller. Of the doctrine of the resurrection of the just unto glory the world must have nothing of. For its other side defines the resurrection of the unjust as the prelude to their disappearance into that region of outer darkness. It is a doctrine that constitutes an argument in favor of taking a stand over against the lust of the flesh. The wicked, however, will to love and to serve the flesh. They therefore despise the truth and take their position upon the lie. The reason why the truth is hated and the lie loved is an intensely practical one.

One may have glided from the truth without having openly broken with the truth. This sort of thing may happen in those circles whose members have been living all their lives on familiar terms with the truth. What tells us that a shifting process is in progress is the growing worldliness on the part of the one having shifted. The lie is always lived before confessed.

"Be ye unmovable, always abounding in the work of the Lord." Abounding in the work of the Lord characterizes the unmovable Christian. "The work of the Lord." The Lord, then, has a work called His, to-wit, the execution of the counsel of God. Of this counsel the outstanding article is the one asserting that the elect shall be called out of darkness into the light;

that the church shall be cared for, and that the world shall be made ripe for judgment. The work of the Lord is to execute these Divine decrees. In this work the unmoveable Christian abounds in a manner compatible with his being creature. The unmovable Christain places before his eyes the high ideal of fearing the Lord, letting shine his light, conforming his whole life to God's law, living in every department of life out of the principle of regeneration. Doing so, this unmovable one is engaged in the work of the Lord. As the Lord's instrument he is calling by his light, out of the world, God's people, nourishing those who dwell in the light, and condemning by his light the world. This in general. There are, of course, many specific tasks which in a specific sense constitute the work of the Lord. A number of such tasks are mentioned in this sixteenth chapter, such as the helping of the poor of Jerusalem. Further, the Corinthians are charged by Paul to see to it that Timothy be among them without fear and to submit themselves to the house of Stephanus.

He who would abound in the work of the Lord shall be prepared to practice much self-denial. He must be prepared to suffer for the sake of the Lord. Therefore the apostle adds that his readers must keep before their eye that their labor is not in vain in the Lord. The saints, then, labor, must consciously labor *in the Lord.* This labor is the Lord's and it must be performed *in the Lord.* The laborer shall transport himself through faith in the Lord and contemplate the Lord as One who merited the good works in which he as the Lord's laborer may be engaged. These works have been prepared for him that he should walk in them. This laborer should contemplate Christ further as one Who by His Spirit worketh in him both to will and to do; as One who is the true vine apart from whom the laborer can bear no fruit; as One in whom dwells the fulness of life and power. This laborer, finally, must know himself as the Lord's instrument, in and through whom the Lord performs His labors. Any labor performed in any other frame of mind is an abomination in the sight of the Lord.

This kind of labor is not in vain but will be rewarded. And the reward, the redemption of our bodies — the main theme of this epistle — and the adoption of children, in a word, the sum total of the blessings of the kingdom, Christ is pleased to call a reward though it constitutes a blessed boone merited by Him, a reward for the faithfulness and perseverance of which he again is the Workman.

G. M. O.

Rejoice, O young man, in thy youth, and let thy heart cheer thee in the days of thy youth, and walk in the ways of thine heart, and in the sight of thine eyes, but know thou, that for all these things God will bring thee into judgment.—Solomon.

DE ZOON DES LEVENDEN GODS

Jezus Christus wordt in de Heilige Schrift ook aangeduid met twee namen, die rechtstreeks wijzen op Zijn wezenlijke Godheid en op Zijn waarachtig mensch zijn. Wij hebben het oog op de namen: Zoon Gods en Zoon des menschen. De naam Jezus is de persoonlijke naam van den Middelaar Gods en der menschen, de naam, waarmede Hij dan ook in de omwandeling bij Zijne tijdgenooten bekend stond, en waarin de God des Verbonds Zich aan ons openbaart als een God van volkomene zaligheid, in Wien Zijn volk al zijn heil vindt voor tijd en eeuwigheid. Christus is de naam, waardoor de Heiland voor ons komt te staan in Zijn ambtelijke waardigheid, als de gezalfde Knecht des Heeren, die over het huis Gods geplaatst is, om te doen de dingen, die bij God te doen waren tot handhaving en volmaking van Zijn Verbond. In den naam Immanuel wordt eigenlijk de centrale idee des Verbonds uitgedrukt, zooals deze in den Heere verwerkelijkt is en belichaamd wordt. Hij is God met ons en in Hem is de vervulling van de tempel-idee, de centrale verwezenlijking van Gods tabernakel bij de menschen. Doch in de namen Zoon Gods en Zoon des menschen wordt ons de Zaligmaker geopenbaard in de tweeheid Zijner naturen. Hij is in geheel eenigen zin des woords de Zone Gods; maar Hij is ook in een zeer bijzonderen zin de Menschenzoon. Wel ligt er in dien laatsten naam veel meer opgesloten dan slechts een aanduiding van Zijne menschelijke natuur, zooals we later zullen zien, want er wordt ook door uitgedrukt de hoogheerlijke Middelaars-heerlijkheid, waarmede deze Zoon des menschen bekleed is geworden. Doch dat verandert het feit niet, dat door dien naam toch aangeduid wordt de menschelijke natuur van den Heer en dat wel in geheel eenigen zin des woords. Hij is *de* Zoon des levenden Gods, zooals niemand anders dit is; en Hij is ook *de* Zoon des menschen, die wel in alles ons is gelijk geworden, uitgenomen de zonde, maar die toch ook de eerstgeborene is en blijft onder vele broederen.

Met den naam Zoon Gods wordt de Heiland zeer dikwijls genoemd in de Heilige Schrift en dat wel op eene wijze, die geen twijfel kan overlaten aan de geheel eenige beteekenis van dien naam, wanneer hij gebezigd wordt met toepassing op den Christus. Reeds in het Oude Testament vinden we dien naam. Zoo b.v. in II Sam. 7:14, een Schriftwoord, dat wel allereerst ziet op Salomo in den bijzonderen zin des woords en op de lijn van Davids zaad, dat op zijn troon zal zitten in de toekomst, in breederen zin, maar dat toch wezenlijk eerst in Christus zijn vervulling heeft. Het verband van dit Schriftwoord is bekend. David heeft de oorlogen des Heeren gestreden en heeft eindelijk rust van den Heere ontvangen. Hij woont in een huis van cederen gebouwd, maar de ark des Verbonds staat nog altijd onder een tent. Dit laatste grieft den man naar Gods hart en het komt in zijn hart, om den Heere een huis te bouwen. Als hij zijn voornemen aan den profeet des Heeren mededeelt, stemt deze aanstonds daarin toe

en Nathan bemoedigt David om te doen al wat in zijn hart is. Doch des Heeren wil was anders en in een nachtgezicht wordt den profeet opgedragen, om dien wil des Heeren aan den koning bekend te maken. Niet David, de man des strijds, zal den Heere een huis bouwen, maar zijn zaad, dat uit zijn lendenen zal voortkomen en na hem op den troon zal zitten, zal deze taak volbrengen. Want de Heere zal het koninkrijk tot in eeuwigheid aan David bevestigen en na hem zal zijn zaad den troon van Israel beklimmen. Dat zaad zal den Heere ten Zoon zijn en Hij zal het ten Vader zijn, vs. 14. Nu is het waar, dat, zooals we reeds opmerkten, dit woord gedeeltelijk zijn vervulling vond in Salomo, die het voornemen, dat reeds in Davids hart was, volvoerde. Hij toch bouwde den Heere een huis. Het is echter ook waar, dat niet op Salomo van toepassing is, alles, wat in het verband van dit zaad van David wordt gezegd, zooals b.v. dat het koninkrijk in eeuwigheid aan hem zal worden bestendigd. Wel heeft Salomo den Heere een huis gebouwd, doch ook dat huis was slechts schaduw en type van het huis des Heeren, dat gebouwd moest worden; en in het bouwen van den tempel is Salomo zelf type van Hem, Die te komen stond. Daarom mogen we dan ook gerust zeggen, dat heel het verband op drieërlei zaad van David ziet. In de eerste plaats ziet het op Salomo; in de tweede plaats op heel de lijn van Davids geslacht, zooals dat op zijn troon zou zitten; maar in de derde plaats wordt hier ook aangeduid het Wezenlijke Zaad Davids, de culmineering van de lijn van Davids zaad in den Christus der Schriften. Aan Hem toch zou het koninkrijk van David in zijn hoogsten zin tot in eeuwigheid worden bevestigd. Hij ook zou *het* Huis des Heeren bouwen, want Hij zou Gods Verbond handhaven en volmaken. Hij is het, van Wien reeds hier gezegd wordt, dat Hij den Heere ten Zoon zou zijn en dat God Zelf Hem ten Vader wezen zou.

Hetzelfde hebben we in de bekende woorden van Ps. 2:7: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd. Ook hier kan er geen twijfel bestaan, of de woorden zien allereerst, in typischen zin op David, als den koning van Israel. Hem omringen de vijanden en tegen hem hebben de heidenen zich vereenigd met hunne vorsten, om hem van den troon te verstooten. Maar de heidenen woeden tevergeefs. Die in den hemel woont zal lachen met het vruchteloos gewoel der dwaze volken, want in ambtelijken zin is David Gods Zoon, door den Heere zelf voortgebracht om op den troon van Israel te zitten. Daarom zal hij dan ook de volken overwinnen en hen in stukken slaan, ze hoeden met een ijzeren roede. Doch ook hier is dit niet de laatste en volle beteekenis der woorden. In de eerste plaats is dit wel op te maken uit den psalm zelf. Zijn taal is wel van toepassing op David, zoolang we hem beschouwen als type van den Christus, doch los van dien Christus, waarvan de koning type was, zou zij veel te machtig zijn. Bovendien onderwijst ons hier de Heilige Schrift zelf, dat de woorden van vs. 7 eerst in vervulling zijn gegaan bij de opstanding van den Heiland. Zoo immers worden ze in Hand. 13:33 toegepast. Afgedacht nu van de vraag, of deze woorden terecht zijn aangehaald zooals gewoonlijk gedaan werd, om daarmede de eeuwige generatie van den Zoon te bewijzen, laat de Schrift geen twijfel over, dat ze allereerst van toepassing zijn op de opstanding en verheerlijking des Heilands. Maar in elk geval staat het wel vast, dat ook hier de Heiland wordt aangeduid met den naam Zoon Gods. Ook in Ps. 89:26, v.v., vinden we hetzelfde verschijnsel; ook hier wordt het zaad van David voorgesteld als roepende tot God: Gij zijt mijn Vader! En wie dezen schoonen psalm doorleest, zal aanstonds toestemmen, dat ook hier in wezenlijken zin des woords niemand minder dan de Christus bedoeld kan zijn met dit zaad van David.

Het ligt wel in den aard der zaak, dat de openbaring van het eenige Zoonschap van den Christus veel rijker en heerlijker schittert in het Nieuwe Testament. Immers, waar God eertijds op velerlei wijze tot ons sprak door Zijne profeten, daar heeft Hij in de laatste dagen tot ons door den Zoon Zelf gesproken, Hebr. 1:1-3. De schaduwen der oude bedeeling waren hare vervulling ingegaan. De Zoon was vleesch geworden en tabernakelde onder ons. Hij Zelf sprak nu tot ons, werd gezien en gehoord en getast; en Hij getuigde ook van Zichzelven. De Vader getuigde van Hem: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken al Mijn welbehagen is." En hetzelfde getuigenis gaf Hij van Zichzelven. Want de Zoon des menschen moest naar het welbehagen des Heeren verhoogd worden, zooals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, doch deze Zoon des menschen is ook de eeniggeboren Zoon van God, in Wiens verhooging de liefde Gods tot openbaring kwam. "Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe," Joh. 3:16. Wie dan ook in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, maar wie den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien; de toorn Gods blijft op hem, Joh. 3:36. In het zeer heldere bewustzijn van Zijn geheel eenig Zoonschap spreekt de Heiland. Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook, zoo roept Hij uit, naar Joh. 5:17, en de Joden, die Hem vijandig zijn, verstaan zoo goed, dat Hij dit niet maar in algemeenen zin, maar in zeer bijzonderen zin des woords bedoelt, dat zij Hem willen dooden, omdat Hij Zichzelven God gelijk maakt. Ook weet Hij, dat Hij als Zoon in geheel eenige betrekking tot den Vader staat. Want de Vader heeft den Zoon lief en toont Hem al Zijne werken. De Zoon doet dan ook al wat de Vader doet. Zooals de Vader levend maakt, zoo maakt ook de Zoon levend, wie Hij wil, Joh. 5:21. Ook is het oordeel Hem van den Vader gegeven, vs. 22. De ure komt dan ook en is alreede gekomen, waarin de dooden zullen hooren de stem des Zoons van God, en die hooren zullen leven, vs. 25. De stem toch van dezen Zoon is een levendmakende stem. Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelven, alzoo heeft Hij ook den Zoon gegeven het leven te heb-

ben in Zichzelven. Hij is dan ook het leven. Daarom is Hij ook de opstanding, de weg en de waarheid. Op het allersterkst drukt de Heiland Zijn geheel eenig goddelijk Zoonschap uit in de woorden van Joh. 10:30, waar Hij zegt: Ik en de Vader zijn één, een woord, dat naar het oorspronkelijke niets minder uitdrukt dan absolute wezenseenheid met den Vader. Het is dan ook zoo, dat wie Hem gezien heeft, die heeft den Vader gezien, Joh. 14:9-11. En ten slotte mocht het op niets anders zijn, dan op de belijdenis, dat Hij is de Christus, de Zoon des levenden Gods, dat het verwoede en verblinde Sanhedrin Hem ter dood veroordeelde.

De apostelen geven dan ook van Hem hetzelfde getuigenis. Zij hebben immers Zijne heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van den Eeniggeborene des Vaders. Want niemand heeft ooit God aanschouwd, maar de Eeniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard, Joh. 1:18. Zij stemmen allen in met de goede belijdenis van Petrus: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods; eene belijdenis, die door des Heilands eigen woord dan weer wordt bezegeld, en gestempeld als de rots, waarop Hij Zijne gemeente zal bouwen en waarop deze onwankelbaar vast zal staan, zoodat de poorten der hel haar niet zullen kunnen overweldigen, Matth. 16:15, v.v. En op de harten doorspeurende vraag, of ook zij Hem niet liever zouden willen verlaten, antwoorden weer al de discipelen door den mond van Petrus: Heere, tot wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens en wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods, Joh. 6: 67-69. Hij is dan ook in Zijne opstanding krachtiglijk bewezen de Zone Gods te zijn. En juist in dat Zoon Gods zijn van den Christus ligt ook de kracht van het bloed der verzoening, dat door Hem werd gestort. Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vleesch krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleesches, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vleesch, Rom. 8:3. Daarom kunnen dan ook zij, die in Christus Jezus zijn, zoo heerlijk roemen in de liefde Gods, die daar is in Christus Jezus hunnen Heere. Want immers, in die liefde heeft God Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. Hoe zal Hij ons dan ook met Hem niet alle dingen schenken? Of wie zal nu nog beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Of ook, welke macht in hemel of op aarde of in de diepte, zal ons scheiden van die liefde Gods in Christus Jezus? Rom. 8:32, v.v. Het is dan ook wel waarlijk de Geest des Zoons, die in onze harten is uitgestort en aldaar woont, die zelf roept: Abba, Vader, en die in ons de Geest der aanneming tot kinderen is, door welken ook wij hetzelfde Abba, Vader! in kinderliefde uitroepen met heel de gemeente des Heeren. Want immers in de volheid des tijds heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit eene vrouw, geworden onder de wet en Hij heeft den Geest van dien Zoon in onze harten uitgestort, Gal. 4:4, 5. Hij, dezelfde Jezus, in Wiens bloed wij de vergeving der zonden hebben, is de Zoon van Gods liefde, het Beeld des onzienlijken Gods, de eerstgeborene aller creaturen, Col. 1:13, 15. Hierin is dan ook de liefde, niet dat wij God liefhebben, maar dat Hij ons liefheeft en Zijn Zoon gezonden heeft tot eene verzoening voor onze zonden, I Joh. 4:10. En deze Zoon, Jezus Christus, is de waarachtige God en het eeuwige leven, I Joh. 5:19, 20.

Deze fundamenteele belijdenis, waarvan de profeten van den ouden dag reeds getuigden, die de Heiland van Zichzelven op zoo onmiskenbare wijze heeft afgelegd en die door de van den Geest van Christus gedrevene en verlichte apostelen de wereld werd ingedragen, leeft dan ook in het hart der gemeente van Christus Jezus. Zij belijdt altijd weer, hoe ook de ijdele philosofie der wereld haar die belijdenis mag trachten te ontfutselen, dat Jezus Christus de Zoon des levenden Gods is, en dat wel in dienzelfden geheel eenigen zin van het woord, als waarin de Schrift dit van Hem getuigt. De ongeloovige wereld kent Hem niet en ziet Hem niet, omdat zij Zijn Geest niet heeft en Hem niet toekomt. Zij is in den diepen grond altijd een vijand van de belijdenis, dat het Woord vleesch is geworden en door God in de wereld gezonden werd tot een verzoening voor onze zonden. Daarom heeft zij dan ook ten opzichte van deze belijdenis vele vonden gezocht. Wel stond men voor het niet te ontkennen getuigenis der Heilige Schrift. Men mocht dan al niet in den Bijbel willen gelooven als het onfeilbare, wijl door God Zelf geïnspireerde Woord van God, het feit dier Schrift als zoodanig viel toch niet te loochenen, riep ook op het standpunt der ongeloovige wetenschap om oplossing. Evenmin viel het te ontkennen, dat er in het centrum van die Schrift het beeld ons geteekend is van den mensch Christus Jezus, die van Zichzelven getuigde, dat Hij is de Zoon des levenden Gods; en dat er om dat centrale beeld van dien Christus, die aldus van Zichzelven getuigde, wat geen mensch ooit voor Hem of na Hem bestond te getuigen van Zichzelven, een groep andere getuigen staat, die het uitspreken, dat ze Zijne heerlijkheid hebben aanschouwd, een heerlijkheid als van den Eeniggeborene des Vaders. Ook dit viel eenvoudig niet te ontkennen. Hoe men ook de zaak mocht wenden of keeren, wat men verder ook van den oorsprong en de waarachtigheid van dit getuigenis zou mogen willen zeggen, het feit van dit getuigenis bleef eenvoudig en eischte oplossing. Al te oppervlakkige goddeloosheid waagde het wel eens, om te beweren, dat de Heiland leed aan grootheidswaanzin, of ook, dat Hij opzettelijk bedrog pleegde, als Hij van Zichzelven getuigde, dat Hij één is met den Vader; en dat voorts ook de apostelen eenvoudig tegen beter weten in hetzelfde van Hem getuigden, of ook zich hebben gewend aan de illusie, dat Jezus van Nazareth de Zoon van God is. Doch zulk een grove ontkenning van vele andere historische feiten, die alle verband houden met de getuigenis, dat Jezus is de Christus, bleek al te oppervlakkig en had hare veroordeeling in zichzelve. Zeker kon ook het ongeloof gemakkelijk tot de erkenning worden genoodzaakt, dat de Christus der

Schriften in alle opzichten veel te hoog staat, dan dat Hij zou kunnen vallen onder het oordeel van hoogmoedswaanzin of opzettelijk bedrog en de eenvoudige visscherlieden van Galilea maken te veel op ieder den indruk van waarachtige getuigen te zijn, dan dat ze van leugen of zelfbedrog zich zouden laten beschuldigen door mannen van "wetenschap," wien het in den zin komt om bijna twintig eeuwen na de geschiedenis zulk een getuigenis te loochenen. Zulk doen herinnert al te veel aan den leugen der Romeinsche krijgsknechten, die de wacht hielden bij het graf van Jezus en die wisten te vertellen, dat de discipelen het lichaam van Jezus hadden gestolen, terwijl zij, de krijgsknechten, sliepen! Neen, het wondere van Jezus' zelfgetuigenis, dat Hij is de Zoon des levenden Gods, is juist, dat het zoo geheel in harmonie is met alles, wat hij doet en spreekt, dat het getuigenis zelf juist niemand vreemd aandoet, ofschoon het in den mond van elk ander mensch aanstonds aan krankzinnigheid zou doen denken. Daarom vond men dan ook een andere hypothese, die meer met de niet te loochenen feiten in overeenstemming zou zijn. Zie, zoo weet men u dan te vertellen, Jezus van Nazareth is wel de Zoon des levenden Gods, maar Hij is dat in denzelfden zin, als waarin wij allen kinderen Gods zijn. Hij was het, in Wien het bewustzijn, dat wij kinderen Gods zijn en dat God onze Vader is, voor het eerst helder blonk en Die daarom voor het eerst het ook helder en klaar kon uitspreken, dat Hij Gods Zoon is. Dat is Zijne groote onderscheiding. Als de Zoon van God verschilt Hij wel niet wezenlijk van ons. Want immers God is aller Vader en wij zijn allen kinderen Gods in de algemeene broederschap der menschen. Maar voordat de Heiland kwam wisten de menschen dit niet. Zij hadden een gansch andere voorstelling van God en van hunne betrekking tot den Allerhoogste. Deze was veeleer een machtig Souverein, Die zeer te vreezen is, een grimmig Wreker, Die Zich gemakkelijk vertoornt over de misdaden der menschenkinderen. Maar dat Hij onze Vader is, tot Wien wij in vertrouwen mogen opblikken, Die ons liefheeft, Die onze zonden ons vergeeft en medelijden kan hebben met onze zwakheden, ziet, dat was iets, dat tot het bewustzijn der menschen niet was doorgedrongen. Doch in den weg der historische evolutie van ons geslacht kon het niet uitblijven of deze waarheid moest wel in het bewustzijn van den mensch een plaats vinden. Want het feit bleef immers, dat de mensch van nature wel wezenlijk een kind Gods is en dat God aller Vader is. Welnu, de mensch, die het eerst dit feit helder en duidelijk inzag en die in het klare bewustzijn van het Vaderschap Gods leefde, is Christus Jezus. In dien zin nu kon Hij zeggen, dat Hij de Zoon Gods is. En zijn groote verdienste voor ons geslacht is geweest, dat Hij ons van de slaafsche vrees voor God heeft verlost en dat Hij ons allen heeft doen leven in het zalige bewustzijn, dat wij kinderen Gods zijn!

Ook door deze philosofie der ongeloovige wereld heeft de Kerk van Christus zich echter nimmer laten verleiden. Dit kon niet, reeds omdat ook zoo het getuigenis der Heilige Schrift aangaande het Zoonschap van den Christus toch weer werd verkracht. Het kan immers niet worden ontkend, dat, als de Heilige Schrift spreekt van het Zoonschap van den Christus, zij daarmede gansch iets anders bedoelt, dan wanneer zij getuigt van het kindschap der geloovigen. In de eerste plaats mag hier wel even worden gewezen op de andere dwaling, die door de bovenvermelde voorstelling van Christus' Zoonschap op den voorgrond wordt geschoven, alsof, namelijk, alle menschen van nature kinderen Gods zijn. De *menschen* zijn Gods kinderen en Christus als *mensch* heeft dit het helderst en klaarst gevoeld en aan ons geopenbaard, zoo luidt de stelling. Natuurlijk rekent zulk eene evolutionistische beschouwing niet met het feit der zonde. De Schrift leert het ons echter wel anders. Van nature zijn wij geen kinderen Gods, maar kinderen van den vader den duivel. En daarom spreekt dan ook Gods Woord niet van het kindschap van den mensch, maar louter van het kindschap der geloovigen. Maar ook zoo stelt zij toch niet ons kindschap op één lijn met het Zoonschap van den Christus. Wij zijn kinderen door aanneming, om Christus' wil; Christus is de eeuwige en natuurlijke Zoon des Vaders. Wij worden in geestelijk-reëelen zin kinderen door de wedergeboorte, waardoor wij wel het leven Gods deelachtig worden, maar altijd naar de mate en den vorm van het schepsel, nooit zoo, dat wij ook eenswezens worden met den Vader; Christus is echter de wezenlijke Zoon des Vaders. Hij is binnen het goddelijk wezen Zoon in betrekking tot den Eersten Persoon der goddelijke Drieëenheid. Dit onderscheid wordt op zeer duideijke wijze in Gods Woord ons voorgehouden.. En de voorstelling der moderne wetenschap, die toch ook het verschijnsel van den Christus tracht te verklaren past al evenmin op de werkelijkheid der openbaring van de Heilige Schrift, als de bewering, dat Hij aan grootheidswaanzin zou hebben geleden, en Zijne discipelen een schim van eigen verbeelding zouden hebben gevolgd. Immers, deze Zoon Gods getuigt van Zichzelven, dat Hij uit den hemel nedergedaald is, dat Hij, ook terwijl Hij op aarde spreekt met Nicodemus, in den hemel is; dat Hij is eer Abraham was; dat Hij wezenlijk één is met den Vader en dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon is; dat Hij doet al wat de Vader doet, dat Hij het leven heeft in Zichzelven en ook levend maakt wien Hij wil, ja, dat Hij Zelf de opstanding en het leven is. Al deze uitspraken en zooveel meer logenstraffen de bewering, dat Jezus eenvoudig Gods Zoon is, omdat Hij waarlijk mensch is. En de Kerk heeft dan ook aan dit geheel eenige, Goddelijke Zoonschap van den Christus vastgehouden tegenover alle aanvallen van buiten.

Zij kon niet anders, ook mede, omdat juist de Geest van dien Zoon in de harten der geloovigen is uitgestort en aldaar getuigt met hunnen geest. Weliswaar getuigt die Geest ook, dat zij kinderen Gods zijn. Zij hebben niet ontvangen den geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze, maar den Geest der aanneming

tot kinderen, door Welken zij roepen: Abba, Vader! Doch deze Geest des Zoons, Zich aansluitende aan het getuigenis der Heilige Schrift en dat getuigenis indragende in het hart der geloovigen, onderscheidt toch altijd tusschen hun kindschap en dat van den Christus. Deze staat ook in dit onderwerpelijke getuigenis des Geestes altijd alleen. Hij is en blijft daarom voor hun bewustzijn de Zoon des levenden Gods in geheel eenigen zin des woords. Hij is hun Heer en hun God! Als zij van eigen kindschap verzekerd zijn door het getuigenis van dienzelfden Geest, dan verstaan ze het zeer wel, dat hun kindschap hun uit genade geschonken is, omdat *de* Zoon Gods, Die van eeuwigheid en tot eeuwigheid in den schoot des Vaders is, in den weg van Zijn vleeschwording, lijden en sterven, opstanding en verheerlijking aan de rechterhand des Vaders en de uitstorting Zijns Geestes in de gemeente, hun dit kindschap heeft verworven en deelachtig gemaakt. Hij blijft de Zoon, zij zijn kinderen om Zijns naams wil uit genade. En aldus door het Woord geleid en verlicht door den Geest van Christus, verstaat de Kerk des Heeren het, dat juist alles afhangt van de belijdenis, dat Jezus Christus de Zoon des levenden Gods is. Zij is wel waarlijk de rots, waarop de gemeente van Christus gebouwd is, waarop ze alleen kan staan tegenover alle machten der duisternis. Want daarin toch, dat God is geopenbaard in het vleesch, in dat vleesch heeft geworsteld en is gestorven, voor onze zonden heeft betaald, is opgestaan en verheerlijkt en in den Geest is komen wonen in de Hem van God geschonkene gemeente, ligt geheel de groote verborgenheid der godzaligheid. En daarom antwoordt zij altijd weer op de vraag: wat dunkt U van den Christus? Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods!

H. H.

Gij, door Uw liefde ondenkbaar groot,
Gij schuwt geen smaad, geen lijden,
Geen angst, geen kruis, geen vloek, geen dood,
Zoo 't zondaars kan bevrijden.

Uw liefd' is groot, is groot als Gij,
Door d' eeuwen nooit volprezen;
Oneindig als Uw heerschappij,
Onpeilbaar als Uw wezen.

ABSOLVO TE

One Priest alone can pardon me,
Or bid me "Go in peace";
Can breathe that word "Absolvo te,"
And make these heart-throbs cease:
My soul has heard His priestly voice;
I said, "I bore thy sins — Rejoice!"

SKETCHES ON THE DEVELOPMENT OF DOCTRINE

Wesleyan Methodism

Strictly speaking, a discussion of Methodism does not properly belong to the history of doctrine and does not really deserve a place in these sketches, for the simple reason that its rise and advance does not mark a new stage in the development of the truth, nor even a new departure from the truth as it is in Jesus.

It was rather a new movement, and, at least, as far as Wesleyan Methodism is concerned, a new emphasis on the false doctrines of Arminius.

Yet, because its advance was so rapid and its spread so wide and because in the minds of many Methodism is practically identical with Arminianism, we will briefly refer to its history and tenets in these sketches.

In the eighteenth century the Church of England was in a lamentable condition. There was no manifestation of spiritual life. Cold formalism characterized all its activity. The lower clergy were idle and ignorant. The life of the higher clergy was marked by luxury and self-indulgence. The masses were neglected, the truth was silenced into oblivion, the services were dead, the churches were empty, and those that were presumably called to be pastors of the flock did not care.

The rise of Methodism found its occasion in this condition of spiritual apathy and indifference in the Church of England.

Also in this respect history often repeats itself.

When the Church grows cold and becomes indifferent in its institutional life and activity there often arise individual Christians who, while they are hungering and thirsting after spiritual food and drink and experience that the Church does not serve as a medium to satisfy their spiritual wants and cravings, seek other ways and means to feed their souls, apart from the Church that long since failed to retain any hold upon their hearts and minds. This may be seen in our own day. Many will turn to rescue missions and street-meetings. And finding more seriousness and warmth of heart there, they will try to quicken their soul with what is often only the ardent glow of human enthusiasm, rather than the true life-giving power of the Holy Spirit. Others will apply themselves individually or in groups to the search of the Scriptures to elicit from the Word of God the spiritual food they need and crave, in separation from the Church that neglects them. And more generally such movements begin and end with man, present salvation as a thing freely offered by God and depending for its realization on the acceptance of the free human will, and thus follow the path struck by Arminius.

This is true also of Wesleyan Methodism.

It had its first beginnings in the meetings that were

neld by several students at Oxford for the purpose of religious fellowship and the study of the Scriptures. These were begun in the year 1729. Prominent among these students were the brothers John and Charles Wesley and George Whitefield. The name Methodist was applied to them because of their regular mode of living and method of study. Later they adopted this name for themselves and explained it as denoting those who regularly lived according to the method and rule of the Word of God.

In 1735 the Wesleys departed for America. On board the ship they came into contact with six Moravian brethren, of pietistic tendencies, and John Wesley claims that this contact really was the means of his conversion. In 1739 they returned to England. Preaching in the churches of London they attracted large crowds and by their fervent appeal created a deep sensation, something which we may easily understand as also in our day we may notice that sensational preaching draws the masses more easily than the sound instruction of the Word of God. At first John Wesley does not seem to have intended a break with the Church of England. But the latter closed its ears to his earnest appeals for reform and closed its doors to him. In 1739 Whitefield began to preach in the open field with much success and John Wesley followed his example and, according to some, also followed in his wake and tried to reap where that one had sown. He established the first Methodist chapel in London in 1739. Methodist Societies or Churches were organized and soon the movement grew rapidly, thousands being converted to Methodism.

We will not follow the history of the development of Methodism, its various dissensions and disruptions, in detail. Several breaks were caused in the ranks of the Methodists and various dissensions arose. As a result there are today numerous different Methodist organizations, in the United States and Canada no less than seventeen. The only division in their ranks that is of any interest to us and deserves mention here is the separation that took place between Wesley and Whitefield in 1741. They separated on the question of predestination, Wesley holding the Arminian, Whitefield defending the Calvinistic view of the truth in this respect. Hence, it must be borne in mind that when we discuss in this sketch the tenets of Methodism it is of Wesleyan Methodism that we speak.

It is, as we already remarked, Arminian essentially.

A distinction it makes between the desires and the determination of God. The desire and earnest longing of God is that all men may be saved without distinction. The reader will notice that in this respect there is a resemblance between Methodism and Amyraldism. And at the same time we may here remark that the stand the Christian Reformed Churches took in 1924 is not essentially different from the Methodistic position. Also the latter attempt to hold the impossible position that God wills that all men shall be saved and that yet He determined to save only those that are of the election of grace. The result is, of course, that the former principle, namely, that God wills that all men shall be saved, becomes the basis of the preaching. Christ is after all sold at auction and the free will of man makes its bid for Him or rejects Him! The only difference is that Methodism makes an attempt to explain and rationalize this anomaly, while the Christian Reformed Church leaves the two impossible and contradictory propositions, "God wills that all men shall be saved" and "He does not will it," side by side without an attempt at elucidation. Methodism tried to explain, that God is surely sovereign and that He determined all things from before the foundation of the world, also in the matter of salvation, but that His determinations are preceded and, therefore, again determined by His foreknowledge. He, therefore, earnestly desired the salvation of all men, without distinction, but foreknowing that not all would accept the proffered salvation, He determined to save those, of whom He knew that they would embrace Christ and persevere unto the end. Apparently it did not understand, that this is no explanation at all, but simply a denial of the sovereignty of God with respect to the salvation of His people. Methodism may assert its belief in God's sovereignty, the fact is, that it denies this sovereignty in very deed. For it is evident, that if God desires the salvation of all men, and if He is absolutely sovereign, all men will surely be saved, for God will most sovereignly determine to realize what He desires, and who shall resist Him? His desires and His determines must needs be co-extensive, if He be sovereign. But it is equally evident, that if God desires that all man shall be saved, yet determines that only some, not all, shall be saved, this determination must again be determined by something foreign to and outside of God's own desires. He does not determine what He so earnestly desires, because there is another factor that determines Him. And that other factor is the free will and choice of man, as they were before the mind of God in His foreknowledge. And thus Methodism teaches that God did not from eternity with absolute sovereignty determine the eternal state of His moral creatures, but left this contingent upon the free will of the creature himself. In last instance, therefore, salvation is of man, not of God. God makes salvation possible, opens the way of salvation for all men; He also offers the salvation that is thus made possible for all men. He even aids every man to accept the proffered salvation. But whether he shall actually be saved or lost, that depends ultimately not on the will of God, Who desires His salvation, but on the choice of man!

Thus, in the first and most fundamental article of the Methodist faith the sovereignty of God is denied. And the denial of the absolute sovereignty of God in the matter of salvation is a denial of God. A God, that is not sovereign over against the will of man, is no God. He is an idol. Methodism and all Arminianism loses God. To leave the matter of the realization of

the salvation of man and the blood of Christ ultimately to the determination of the will of man, is to make God dependent upon man, and is nothing else than accursed idolatry.

Of course, the conception we have of God and His sovereignty in the matter of the dispensation of grace, necessarily determines our view of man and of the vicarious atonement of the Lord Jesus Christ. With regard to the former Methodism professedly holds that man is totally depraved because of the fall of Adam and is of himself incapable of contributing anything to his salvation. Now it would seem, that this conception of man would again constrain the Methodist to change his view of salvation and let the latter entirely and solely depend on the work of God in man. But this he does not do. On the contrary, he holds, first of all, that the atonement of Christ is universal in intent. Even as the Methodist makes a distinction between the desires of God with regard to the salvation of all and His determination to save some, so it makes another distinction between the atonement of the Lord in God's and Christ's intention or desire and that atonement in its actual application. According to the former, Christ died for all men without distinction; according to the latter He died only for them that are actually saved. And to leave the responsibility of his salvation entirely to man, Methodism teaches that there is also a general distribution of the Holy Spirit, by the operation of which man is enabled thus far to overcome the sinful inclination of his heart and the total corruption of his nature that he can lay hold on the salvation proffered in Christ Jesus. In the last analysis, then, it is the will of man that determines whether the atoning blood of Christ shall be effective for him or not.

There are several impossible propositions implied in this position of the Methodists and of all Arminians, the chief one of which is, that atonement is universal in purpose and intent, while it is particular in application.

This is quite impossible.

If atonement is really atonement its purpose and intent must needs be co-extensive with its application.

If the effectivenes of atonement depends upon our choice, or even upon the faith of those that are saved, it cannot properly be called atonement.

For the doctrine of vicarious atonement implied that Christ took the guilt of those, for whom He atoned, upon Himself, and by His blood paid for the debt of their sin before God.

It follows that the sins of those for whom Christ atoned are blotted out forever. Their guilt is removed. Their debt is paid. This blotting out of their sins, this payment of their debt, does not take place the moment they believe, but did take place on Calvary, once for all. Neither does this payment of the debt of those for whom Christ died depend on their faith or unbelief. Faith is no condition for the forgiveness of sins, though the latter cannot be possessed or enjoyed without the former. The atonement of Christ is an objective fact, and its effectiveness depends solely upon the question: whom did Christ represent on the cross? For whom did He die?

Now, either Christ died for all, or He died for the elect, as regards God's purpose and Christ's intention.

If the former be true, then atonement is universal. But if atonement be universal and if it be really atonement, the debt of all is paid and the guilt of all is removed and all are justified before God by virtue of the blood of Christ. And if all are justified, it follows that all men are saved for the simple reason that their sins can be reckoned unto them nevermore. And if all are saved even the Methodist appeal to the will of man to accept the proffered salvation is useless. If the latter be true and Christ died only for the elect, these and no others are saved, neither is there any possibility of salvation for those that are not in Him according to the election of grace.

But the Methodist position that the atonement of Christ was universal in purpose and intention while it is particular in its effect and actual result is a denial of the atonement itself.

For it is evident, that if many of those for whom Christ died and shed His lifeblood are, nevertheless, lost in their sin, the atonement cannot have been a payment of their debt, a blotting out of their sin. After Christ died man is still in his sin. And it is really only his consent to be saved, his faith, that saves him in the sense that by his faith his sin is forgiven.

Hence, the proposition is clearly untenable that salvation in the blood of Christ, that the atonement itself can be universal in purpose and intent, while it is particular in effect and application. And the truth is, that atonement is particular, that Christ died only for those, whom the Father gave Him, and that salvation is also applied to them by the same sovereign grace that chose them.

It is not surprising that Methodism in referring to the change that is effected in man when the grace of the Lord Jesus is applied to him, speaks of conversion rather than of regeneration and emphasizes that conversion is the result of conscious faith. It is, indeed, very difficult to ascribe any element or part of regeneration to the work of man himself. If we would maintain the Scriptural conception of the truth of regeneration, we will be constrained to admit that in regeneration man is absolutely passive. But in conversion man becomes active. And therefore, to this conversion as the result of conscious faith Methodism always appeals. For the same reason it emphasizes that a Christian may always be sure of his conversion, seeing he passed very definitely from darkness into light; and also, that he must be able to point very definitely to the place and time of his conversion. For the deeper and mysterious work of the Spirit in the heart of the elect which consists of the first implanting of the seed of the new life in them the Methodist has no eye; and

for the gradual conversion of the covenant child in the sphere of the Church he has no place. That man is converted who can point out the place and the moment, when and where he was translated from darkness into light and accepted the Lord.

It further holds that entire sanctification and holiness is both possible and necessary in this life. They do not agree among one another on the question whether this complete holiness and perfection is instantaneous and simultaneous with conversion or whether it is gradual and progressive. But they are one in professing that complete sanctification is possible and necessary before death. This complete sanctification they hold to be the result of the operation of the Holy Spirit in conjunction with the watchfulness, faith and obedience of the believer. This is a very serious error, which has proven to be conducive to a very superficial conception of holiness and perfection. Naturally. It is true of the Christian till the day of his death, that he deceives himself if he says that he hath no sin, and that the truth is not in him if he thus speaks. The Christian is not perfected, though he longs for and strives after holiness, until he arrives in the house not made with hands. If, nevertheless, he attempts to maintain that he lives in perfect holiness before God, the inevitable result is that he changes his view and lowers God's standard of perfection. In many outward good works he will find the proof of his perfection and he will close his eyes for the corruption of his heart according to the old man.

And finally, Methodism maintains that the converted man may finally fall from grace. Even as in the last analysis his conversion depends upon the choice of his free will, so his continuance in the way of faith and obedience depends on the choice of that same will. And thus it remains to the end of his life. Whether he is to retain or lose divine pardon, peace and holiness during the period of probation in this life, whether, therefore, he will perservere unto the end, is a question he must settle for himself, a matter that ultimately rests with him, not with the Lord. Surely, also unto final perseverance he must be aided by divine grace, but it depends on his own obedience and willingness to fight the good fight, whether he shall receive this aid of God to perseverance. So that the Methodist can really never be sure of his final salvation, neither of the salvation of his brethren. He may lose his hold on the God of his salvation at any time. And if this should happen in the last moments of his life, no matter how great a saint he may have been in his life, he will certainly be lost. And thus it becomes apparent how poor and hopeless a religion Methodism really is. Making all dependent on mere sinful man and the choice of his free will, he finds neither certainty nor stability. He has no other ground of hope than his own goodness and willingness to obey and believe, which is no ground. It is Man's religion, like every form of Arminianism. It begins with man and must needs end with him. And it can find no comfort in the assurance of the Lord, that no one can pluck His people out of His hand. It can really never triumphantly rejoice with the Apostle Paul, that nothing can separate us from the love of God which is in Christ Jesus, our Lord.

H. H.

EEN "EERSTE OPSTANDING"?

De schrijver van het boekje getiteld: *Why not simply take God at His Word?* die op zulk eenvoudige wijze het Chiliastische standpunt uit de Heilige Schrift meent te kunnen bewijzen, die eigenlijk allen, die het met dat standpunt niet eens kunnen zijn, toedicht, dat ze God niet op Zijn Woord willen aannemen en die, zooals we zagen, in het eerste stuk schreef over Israel, gaat op dezelfde wijze voort in een tweede hoofdstuk te schrijven over de zoogenaamde eerste opstanding. De lezer weet zeker, dat het Chiliasme de opstanding der rechtvaardigen verwacht voor het begin van het Millennium, terwijl, naar die voorstelling de goddeloozen eerst zullen opstaan na het Millennium, dus duizend jaren later. Die voorstelling nu, van zulk een eerste opstanding der rechtvaardigen, tracht Ds. Van der Werp te verdedigen uit de Heilige Schrift.

Hij begint met te zeggen, dat het hem is opgevallen, dat velen de eerste opstanding trachten te vergeestelijken, maar dat hij niet kan verstaan, waarom ze dit eigenlijk doen. Wat hem betreft, indien de Heere alle dooden op hetzelfde moment zou doen opstaan, het zou hem volkomen goed zijn, en hij zou God eenvoudig op Zijn Woord willen gelooven. Indien echter sommige gedeelten der Schrift niet in overeenstemming zijn te brengen met onze vooropgezette ideeën, zoo meent de schrijver, dan geeft ons dat niet het recht om die gedeelten maar te vergeestelijken. Hierover zullen we het zeker allen wel eens zijn. Wij althans hebben hierover geen dispuut met den schrijver van genoemd boeksken.

Sprekende nu over de eerste opstanding, begint de schrijver met op te merken, dat de uitdrukking voorkomt in Openb. 20, en dat zij zeker veronderstelt, dat er meer dan een opstanding moet zijn. Wat zin zou het toch hebben om te spreken van een eerste opstanding, indien er slechts één ware? Ook dat is wel duidelijk, en we stemmen er van harte mede in. De Heilige Schrift spreekt metterdaad van meer dan een opstanding der dooden.

Maar over hetgeen de schrijver nu verder neerpende, moeten we wel eenige kritiek oefenen.

Hij schrijft allereerst, dat er in den geheelen Bijbel geen enkele plaats te vinden is, waar gezegd wordt, dat al de dooden, rechtvaardigen en onrechtvaardigen tegelijkertijd zullen opstaan en uit de graven uitgaan. Hij wijst op twee plaatsen, waar gesproken wordt van de opstanding der dooden in dien algemeenen zin van het woord, namelijk, Hand. 24:15 en Joh. 5:28, 29, doch ontkent, dat er op genoemde plaatsen geleerd wordt,

dat de rechtvaardigen en goddeloozen zullen uitgaan uit de graven op hetzelfde moment. Over den eersten tekst zegt de schrijver verder niets. Maar de tweede heeft hij blijkbaar moeilijker gevonden, en hij doet een poging om duidelijk te maken, dat toch ook Joh. 5: 28, 29 niet uitdrukkelijk leert, dat de opstanding der rechtvaardigen en goddeloozen gelijktijdig zal zijn. Hij schrijft hierover als volgt:

"Wij lezen ook, dat de ure komt, in dewelke allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen hooren en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben tot de opstanding des levens en die het kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis, Joh. 5:28, 29. En deze tekst leert ons duidelijk dat het opstandingsuur zal slaan voor allen, die in de graven zijn. Maar hij zegt ons niet uitdrukkelijk, dat dit uur zal slaan voor allen, die in de graven zijn, terzelfder tijd. Totdat Jezus komt komt het uur des doods ook voor alle levenden. Maar het komt niet voor allen op denzelfden tijd.

"Ook duidt het woord 'uur' niet altijd een periode van zestig minuten aan in de Heilige Schrift. Soms duidt het aan een periode van verscheidene honderden van jaren. Dit is zelfs het geval in het verband. In het 25ste vers van ditzelfde hoofdstuk lezen we: 'De ure komt en is nu, wanneer de dooden zullen hooren de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben zullen leven.' Hier spreekt Jezus ongetwijfeld van een uur, waarin de geestelijke dooden zullen hooren de stem des Zoons Gods en leven zullen. En dit is reeds een uur geweest van meer dan achttien honderd jaren. En als het woord 'uur' in het 25ste vers een periode aanduidt van meer dan achttien honderd jaren, dan kan hetzelfde woord in het 28ste vers evengoed een periode aanduiden van duizend jaren. Dit is niet onmogelijk." (p. 16).

Nu zullen we eerst eens letten op de beide Schriftuurplaatsen, die de schrijver hier ter sprake brengt, om dan te oordeelen over des schrijvers redeneering.

In Hand. 24:15 lezen we: "Hebbende hoop op God, welke deze ook zelven verwachten, dat er een opstanding der dooden wezen zal, beide der rechtvaardigen en onrechtvaardigen." Nu mag worden toegestemd, dat er in dit tekstwoord niet met zoovele woorden gesproken wordt van een bepaald punt des tijds, waarin rechtvaardigen en onrechtvaardigen *tegelijkertijd* zullen opstaan. Maar het moet ook worden gezegd, dat de apostel zich toch wel allervreemdst uitdrukt, indien hij bedoelde te zeggen, dat er twee opstandingen zouden zijn, eene der rechtvaardigen en eene der onrechtvaardigen, die een millennium van elkander gescheiden zouden zijn. Hij zegt immers niet, dat rechtvaardigen en onrechtvaardigen beide zullen opstaan, maar *dat er een opstanding der dooden wezen zal,* beide der rechtvaardigen en onrechtvaardigen. De natuurlijke en voor de hand liggende verklaring dezer woorden is toch zeker, dat in die eene opstanding der dooden beide rechtvaardigen en onrechtvaardigen begrepen zijn. Dit heeft temeer klem, als we in aanmerking nemen, dat de Heilige Schrift schier nooit spreekt over de opstanding der goddeloozen. Als zij spreekt van de opstanding uit de dooden, dan bedoelt zij doorgaans de verheerlijking der lichamen van de rechtvaardigen. Van twee opstandingen gewaagt de Heilige Schrift nimmer, in den zin, waarin de Millennialisten daarvan spreken. Er staat eenvoudig nergens, dat de goddeloozen zullen opstaan en dat dit de tweede opstanding zal zijn. Indien het dan toch waarlijk de leer is der Heilige Schrift, dat er duizend jaren zullen verloopen tusschen de opstanding der rechtvaardigen en die der goddeloozen, dan zou men met recht mogen verwachten, dat dit onderscheid van tijd aangeduid zou worden in die enkele teksten, waarin wordt gesproken van de opstanding der rechtvaardigen en der goddeloozen beide. Nu is juist het tegendeel waar. In Hand. 24:15 staat er niet alleen van dit onderscheid niets, maar is de meest voor de hand liggende beteekenis der woorden juist tegen zulk eene verklaring en zegt de apostel eenvoudig, dat er een opstanding der dooden zal zijn, waarin beide rechtvaardigen en onrechtvaardigen zullen deelen. Al is het dus ook, dat er niet met nadruk staat, dat de opstanding der rechtvaardigen en onrechtvaardigen tegelijkertijd zal plaats hebben, toch is het duidelijk, dat dit de meest natuurlijke verklaring der woorden is, terwijl er zeker geen andere verklaring aan kan worden gegeven. En we zouden den schrijver willen vragen: waarom niet God op Zijn Woord aangenomen?

Maar in Joh. 5:28, 29 is dit nog veel sterker. Daar wordt gesproken van een ure, waarin allen, die in de graven zijn, zullen hooren de stem des Zoons, en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben tot de opstanding des levens en die het kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis. Hier wordt wel een tijdstip aangegeven. Het is eene ure. En er wordt met nadruk gezegd, dat in die ééne ure *allen,* die in de graven zijn zullen hooren de stem des Zoons en uit de graven zullen uitgaan. Verder worden die allen nog weer met nadruk onderscheiden als rechtvaardigen en onrechtvaardigen of als degenen, die het goede gedaan hebben en degenen, die het kwade gedaan hebben. Houdt nu nog eens weer voor de aandacht, dat de Heilige Schrift buiten deze plaatsen schier niet spreekt van de opstanding der goddeloozen, dat zij nooit spreekt van de opstanding der goddeloozen als de tweede opstanding, en wat zou meer voor de hand liggen, dan dat de Heiland het onderscheid van tijdstip in dit tekstwoord zou hebben aangegeven, indien zulk een onderscheid metterdaad bestond? Hoe gemakkelijk toch ware het geweest, om te zeggen: De ure komt, waarin de rechtvaardigen zullen hooren de stem des Zoons en zullen opstaan ten leven; en de andere ure, waarin ook de goddeloozen Zijne stem zullen hooren en zullen opstaan ter verdoemenis! Doch nu is het tegendeel waar. Er staat: *De ure* komt, waarin beide, goddeloozen zoowel als rechtvaardigen zullen opstaan. En de eenvoudige beteekenis is, dat die opstanding in ééne ure zal geschieden. Iemand, die onbevangen leest, wat er staat, zal er nimmer iets anders kunnen uitha-

len. En we zouden hier met nadruk willen vragen aan den schrijver: waarom gelooft ge God niet eenvoudig op Zijn Woord? Het staat er toch zoo duidelijk!

Maar neen, de schrijver gaat aan het redeneeren over dezen tekst, totdat hij hem precies het tegenovergestelde heeft laten zeggen, van hetgeen er staat. En hij doet dit door op zeer geleidelijke wijze de woorden van den tekst te verdraaien. Eerst zegt hij, dat de tekst duidelijk leert dat het opstandingsuur zal slaan voor allen, die in de graven zijn. Doch dat staat er juist niet. Het maakt een zeer wezenlijk verschil of ik zeg: *de ure komt, waarin allen zullen opstaan,* of dat ik zeg: *de ure der opstanding zal voor allen slaan.* Dit gevoelt men nog scherper, als men let op het voorbeeld, dat de schrijver gebruikt, om zijn bedoeling duidelijk te maken. Hij schrijft: "Tot aan de komst van Jezus komt de ure des doods voor alle menschen. Maar zij komt niet voor alle menschen tegelijk." Dit voorbeeld moet dienen, om des schrijvers verklaring te verduidelijken van de woorden van Joh. 5:28. Doch ge gevoelt aanstonds hoe hij de woorden van den tekst verdraait. Of is er niet een groot verschil, een verschil, dat men aanstonds gevoelt, tusschen deze beide gezegden: "De ure des doods slaat voor alle menschen" en: "De ure komt, waarin alle menschen zullen sterven"? In het eerste geval kunnen de woorden beteekenen, dat de ure des doods voor ieder mensch afzonderlijk slaat. In het tweede geval beteekenen ze letterlijk, dat in dezelfde ure alle menschen tegelijk zullen sterven. Welnu, zoo is het met de verklaring, die de schrijver geeft aan den tekst. Er staat nu eenmaal niet: "de ure der opstanding breekt voor allen aan," maar wel zeer bepaald: "de ure komt, waarin allen, die in de graven zijn, zullen uitgaan."

De schrijver heeft dit blijkbaar dan ook zelf wel gevoeld, want in de volgende paragraaf werpt hij het over een anderen boeg. De mogelijkheid dat de tekst toch een tweeërlei opstanding leert, moet nu gehaald worden uit het woordje ure. Uur beteekent immers niet altijd een tijdperk van zestig minuten! De Schrift gebruikt dat woord ook voor lange perioden van wel meer dan achttien honderd jaren! Reeds voor meer dan achttien honderd jaren hebben de dooden de stem des Zoons gehoord en zijn levend geworden! En dit is natuurlijk opvallend duidelijk. Er zal dan ook wel niemand zijn die bij het lezen van het woord "ure" in vs. 28 denkt aan een uur van precies zestig minuten. Alleen maar is de schrijver met deze verklaring niet geholpen. Zeg toch eens, dat het woord *uur* in dezen tekst duizend jaren moet aanduiden, zooals de schrijver dat wil, dan krijgt hij immers nog geen twee opstandingen. Dan zou de tekst nog nooit iets anders zeggen dan dit: Er komen duizend jaren, waarin allen, die in de graven zijn, zullen uitgaan. De eene opstandingsperiode, waarin beide rechtvaardigen en onrechtvaardigen zullen opstaan, duurt dan eenvoudig duizend jaren. Dit is natuurlijk niet waarschijnlijk, zelfs niet wel denkbaar, maar dit is dan toch de eenige verklaring, die de schrijver krijgt, als hij van *de ure* duizend jaren wil maken. De zaak is, dat de schrijver niet één, maar twee uren moet hebben. Uur beteekent eenvoudig tijdsmoment, waarin iets plaats heeft, naar het bestel en welbehagen des Heeren. Zoo spreekt de Heere dikwijls van *Zijne ure,* waarmede Hij altijd bedoelt het tijdsgewricht, waarin iets aan Hem zal gebeuren, of door Hem zal geschieden, naar den raad des Heeren. In denzelfden zin gewaagt Hij van de ure van de macht der duisternis. Zoo is het ook hier. De ure, waarin allen, die in de graven zijn, zullen uitgaan, is altijd het ééne tijdsgewricht der opstanding, hoe lang of hoe kort ge u dit moment ook moogt denken. Maar dat wil de schrijver juist niet. Hij moet twee tijdsgewrichten hebben, het ééne vóór, het andere na het millennium. En hoe hij het ook mag wenden of keeren, deze twee momenten kan hij uit die eene ure nimmer distilleeren. Het blijft altijd de eene periode der opstanding, waarin allen die in de graven zijn zullen opstaan. En wij zouden nog eens weer willen vragen aan den schrijver in allen ernst: waarom niet eenvoudig God op Zijn Woord aangenomen?

Er blijft dan ook niets over van het beweren van den schrijver, dat de Schriftuurplaatsen, die we boven even bespraken zouden moeten worden verklaard in het licht van andere en duidelijke uitspraken der Heilige Schrift. Wij zijn het volkomen eens met den regel, dat in geval van moeilijke en duistere plaatsen der Schrift deze moeten worden verklaard in het licht van de leer der Schrift in het algemeen en van meer duidelijke plaatsen over hetzelfde stuk der waarheid. Maar wij zijn het niet eens met den schrijver, als hij ons wil diets maken, dat de teksten uit Hand. 24 en Joh. 5 opzichzelf zoo duister zijn en daarom het licht van andere plaatsen behoeven, om ze te verklaren. Ze zijn alleen maar duister als we ze lezen met een vooropgezette gedachte van een tweede opstanding door duizend jaren gescheiden van de eerste. Ze zijn duister geworden, nadat Ds. VanderWerp ze eerst heeft verdraaid en er een beteekenis aan heeft gehecht, die ze niet kunnen hebben, terwijl hij de beteekenis, die ze toch zoo duidelijk hebben, niet wilde aanvaarden. De opzichzelf goede regel van uitlegging, dat moeilijke en duidelijke plaatsen moeten worden verklaard in het licht van heldere, is dus hier in het geheel niet van toepassing.

Toch willen we ook nog even in bespreking nemen die Schriftuurplaatsen, waarvan de schrijver beweert, dat ze duidelijk spreken van een onderscheid in tijd tusschen de opstanding der rechtvaardigen en die der goddeloozen. Zoo schrijft hij immers: "Op andere plaatsen der Heilige Schrift is het de zeer duidelijke leer, dat al de dooden niet terzelfder tijd zullen worden opgewekt."

De eerste plaats, waar de Schrift dit zoo duidelijk leert, volgens den schrijver, is Openb. 20:5: "Deze is de eerste opstanding." Van deze woorden weet de schrijver het volgende te zeggen:

1. Dat hier geleerd wordt, dat er meer dan een

opstanding zal zijn, omdat de woorden *eerste opstanding* dit veronderstellen.

2. Dat Johannes in zijn gezicht deze dooden zag leven *voor* duizend jaren. En waar hij er aan toevoegt, dat de overige der dooden niet zouden leven totdat de duizend jaren geëindigd waren, leert hij ons hier duidelijk, dat sommige der dooden zullen worden opgewekt vóór, de andere na de duizend jaren.

3. Dat deze woorden niet kunnen doelen op een geestelijke opstanding omdat er gesproken wordt van het leven dergenen, die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus. Zij hadden natuurlijk reeds deel in de geestelijke opstanding voordat zij onthoofd waren. Bovendien zou zulk een verklaring ons noodzaken, om ook de opstanding van de overige der dooden, die na de duizend jaren zullen leven, in denzelfden zin op te vatten, zoodat deze ook een geestelijke opstanding zou zijn, iets dat onmogelijk is. Het is dus een opstanding des lichaams, waarvan hier gesproken wordt.

4. Dat het feit, dat er wordt gesproken van "zielen" geen bezwaar kan zijn, omdat de Schrift meer dan eens van zielen spreekt, als zij de geheele personen bedoelt, naar ziel en lichaam.

Nu mogen we zeker in de eerste plaats wel opmerken, dat het al een zeer wondere kijk op de Schrift verraadt, wanneer iemand deze plaats uit Openb. 20 gemakkelijker en duidelijker acht dan het eenvoudige woord uit Joh. 5:28, 29. Het komt ons in elk geval verstandiger voor, om de eerste plaats te verklaren in het licht van de tweede, dan andersom. Doch letten we op de uitlegging, die Ds. VanderWerp van Openb. 20:5 geeft, om aan te toonen, dat de Schrift hier een afzonderlijke lichamelijke opstanding leert van rechtvaardigen en goddeloozen.

1. Wat de eerste opmerking betreft, dat de "eerste opstanding" duidelijk leert, dat er meer dan een opstanding is, daarmede kunnen we accoord gaan. Maar we voegen hieraan ook aanstonds toe, dat de Millennialisten dit juist niet willen. Zij willen geen verschillende opstandingen, maar twee groepen, verschillende groepen van degenen, die zullen opstaan uit het graf. Eerste en tweede opstanding zijn, naar hunne beschouwing, beide een opstanding des lichaams, ze bedoelen beide, dat de dooden weer lichamelijk zullen leven. Het is echter zeer duidelijk, dat de Heilige Schrift dit niet bedoelt in Openbaring 20. Wij hebben voor deze bewering de volgende redenen:

a. In de eerste plaats, omdat in hetzelfde verband ook gesproken wordt van den "tweeden dood." Zij, die deel hebben in de eerste opstanding, ontkomen aan de macht van *den tweeden dood.* Nu is het wel duidelijk, dat er met dit laatste gedoeld wordt op een dieperen graad des doods. Als op het standpunt van Openbaring de eerste dood de tijdelijke is, dan is de tweede dood die diepere graad van verderfenis, waarbij de goddelooze naar lichaam en ziel wordt verdorven in de hel. In elk geval is het wel duidelijk, dat met de uitdrukking "tweede dood" geen bijzondere groep menschen wordt bedoeld, die den dood ingaan een duizend jaren nadat anderen dien dood zijn gestorven, maar een diepere wegzinking in den dood van dezelfde menschen. Doch indien dit waar is, en niemand zal het willen ontkennen, dan is het ook duidelijk, dat we alle recht missen, om de uitdrukking "eerste opstanding" anders te willen verklaren. Wij stemmen toe, dat de uitdrukking "eerste opstanding" een tweede opstanding veronderstelt. Maar het is nog veel duidelijker, dat "tweede dood" een eersten dood veronderstelt. Zoo krijgen we dan een zuivere tegenstelling. Tegenover de eerste opstanding staat de eerste dood. Tegenover de tweede opstanding staat de tweede dood, naar de voorstelling van Openb. 20. Zooals eerste en tweede dood graden des doods zijn, zoo eischt goede uitlegging, dat we ook de eerste en tweede opstanding op graden van opstanding en verheerlijking laten slaan. De goddelooze gaat door den eersten en tweeden dood van verderf tot verderf. De rechtvaardige gaat door de eerste en tweede opstanding van heerlijkheid tot heerlijkheid. Als nu de eerste dood in Openb. 20 het sterven der goddeloozen is, het gaan in het verderf naar de ziel, terwijl het lichaam nog in het graf ligt, dan is de eerste opstanding het sterven der rechtvaardigen, het verlost worden uit het aardsche huis dezes tabernakels, het ingaan in de heerlijkheid des hemels. En als dan de tweede dood de opstanding der goddeloozen is uit het graf, de opstanding der verdoemenis, zooals zij wordt genoemd in Joh. 5:29, het gestort worden in de eeuwige rampzaligheid naar lichaam en ziel, dan is de tweede opstanding de heerlijke opstanding, de opstanding ten leven, der rechtvaardigen, het ingaan in de heerlijkheid van het eeuwige Koninkrijk, naar lichaam en ziel in den dag van onzen Heere Jezus Christus. Wij zijn hartgrondig overtuigd, dat goede verklaring van Openb. 20 geen andere beschouwing mogelijk laat.

b. Dit wordt bevestigd door het verband. Het is wel zeer eigenaardig, dat als de schrijver van het boekske, zich voor de vraag plaatst, wat dan wel die eerste opstanding is, hij heelemaal niet vraagt naar het onmiddellijk verband. Dit lag anders voor de hand. De tekst luidt immers: *Deze* is de eerste opstanding. De vraag komt dus aanstonds op: welke is die opstanding? En het antwoord is: dat slaat terug op het onmiddellijk voorafgaande vers. Daar staat beschreven, wat er met die eerste opstanding wordt bedoeld. En wat wordt ons daar gezegd van die eerste opstanding? Dat ze bestaat in het regeeren *der zielen, die onthoofd waren* om de getuigenis van Jezus, met Christus, de duizend jaren. Zij leefden en heerschten met Christus. Nu zal ieder toestemmen, dat een onbevangen verklaring tot geen andere slotsom leiden kan, dan dat deze zielen, die onthoofd waren en die nu met Christus leven, de rechtvaardigen zijn voor hunne lichamelijke opstanding en dat vs. 4 doelt op de overwinning en heerlijkheid van de triumfeerende kerk in den hemel, vóór den dag van Christus. Van een lichamelijke opstanding wordt met geen woord gerept. Men moet deze er in leggen, om haar er uit te kunnen halen. Welnu, de tekst zegt ons: *deze* (dit regeeren der zielen met

Christus in den hemel, vóór Zijne wederkomst) is de eerste opstanding. En dit komt juist overeen met hetgeen we zoo pas opmerkten over de vergelijking van de eerste opstanding en den tweeden dood. De eerste opstanding is die graad der heerlijkheid, waarin de zielen der rechtvaardigen in het eeuwige huis in den hemel met Christus triumfeeren.

De schrijver tracht een heel argument te halen uit den zin: de overige der dooden leefden niet, totdat de duizend jaren geëindigd waren. Hij redeneert, dat dit woord veronderstelt, dat ook de overige der dooden weer zullen leven, in denzelfden zin als waarin zij leven, die deelen in de eerste opstanding en dat de tekst daarom wel moet zien op eene lichamelijke opstanding. Wij stemmen gaarne toe, dat er in dit argument klem ligt. Het schijnt wel, dat Johannes hier leert, dat de overige der dooden weer zullen leven na de duizend jaren. Wij stemmen daarom dan ook van har te toe, dat wij deze zinsnede niet gemakkelijk vinden. Maar we merken daarbij op: (a) In de eerste plaats, dat deze eenigszins moeilijke uitdrukking toch de tamelijk heldere beteekenis van *eerste opstanding* en *tweede dood* niet opheft of veranderen kan. (b) Dat dezelfde moeilijkheid ook voor den Chiliastischen schrijver van het boekske blijft bestaan. Immers hij zal den moed niet hebben om vast te houden, dat in de opstanding der goddeloozen dezen weer zullen *leven* en dat nog wel in denzelfden zin als waarin Johannes ons de heerlijkheid der zielen, die onthoofd waren, beschrijft. De lichamelijke opstanding der goddeloozen, zoo leert ons Joh. 5:29, is immers geen opstanding *ten leven,* maar een opstanding der verdoemenis. De moeilijkheid, die hij dus met deze woorden voor onze deur wil leggen, bestaat niet minder voor hem. (c) In de derde plaats, dat Johannes noch hier noch later in het hoofdstuk zegt, dat de overige der dooden weer leefden na de duizend jaren, en dat we daarom het veiligst gaan, als we ons aan de woorden van den tekst eenvoudig houden zonder meer. De rechtvaardigen zag hij leven en regeeren met Christus na hun dood. De goddeloozen leefden niet.

c. Dit alles wordt nog versterkt door hetgeen in dit hoofdstuk volgt. In de verzen 12 en 13 wordt ons de opstanding der dooden beschreven. De schrijver van het boekje heeft dit ook opgemerkt en hij teekent aan, dat hier gesproken wordt van de lichamelijke opstanding. En dat heeft hij juist gezien. Maar zijn conclusie, dat daarom ook in vs. 5 eene lichamelijke opstanding moet zijn bedoeld, houdt juist gansch geen steek. Het is juist andersom. Indien de verzen 12 en 13 hadden gesproken van de opstanding der goddeloozen alleen, dan zou zulk een gevolgtrekking gewettigd zijn. Naar de verklaring, die de schrijver geeft aan vs. 5 had het dan ook niet anders gekund, of de verzen 12 en 13 moesten wel spreken alleen van de opstanding der goddeloozen. Toch is dit juist niet het geval. Deze laatste verzen spreken juist van de opstanding aller dooden zonder onderscheid. Zij spreken zonder meer van de opstanding van rechtvaardigen en goddeloozen beide. Daarom staat de zaak dan ook juist andersom dan de schrijver haar wil voorstellen. De verzen 12 en 13 strijden juist tegen de verklaring, die van de eerste opstanding de lichamelijke opwekking der rechtvaardigen wil maken, om de eenvoudige reden, dat deze eerst in die verzen ons wordt geteekend.

2. De bewering, dat Johannes de dooden weer zag leven *voor* de duizend jaren, is eenvoudig niet waar. Wel kunnen we ons indenken, dat de schrijver op zijn standpunt dit gaarne zoo leest, omdat hij van de eerste opstanding een bepaalde lichamelijke opstanding wil maken, die plaats heeft nog vóór het millennium. Doch hier staat niets van in den tekst. Het regeeren der zielen met Christus in den hemel, *gedurende* de duizend jaren, deze is de eerste opstanding. De tekst geeft den schrijver geen recht, om deze opstanding te verschuiven tot vóór de duizend jaren. Toch zal hij dit moeten doen, wil hij zijne verklaring vasthouden.

3. Dat de eerste opstanding in Openb. 20 niet kan slaan op de geestelijke opstanding der wedergeboorte, stemmen we toe. Alleen het argument, dat de schrijver hier gebruikt bestrijden we. Zie hiervoor boven 1, b.

4. De poging, die de schrijver doet, om te bewijzen, dat het woord *zielen* in Openb. 20:4 wel eenvoudig personen mag beteekenen, is een zeer mislukte. Wij stemmen toe, dat de Schrift soms *zielen* gebruikt om personen aan te duiden. Ge hebt hier de welbekende *synechdoche,* een taalfiguur, waarin het gedeelte het geheel aanduidt. In onze spreektaal doen wij hetzelfde. Wij spreken van een vloot bemand met duizend koppen en bedoelen daarmede de manschappen. Wij zeggen, dat er vijftig zeilen in de haven liggen en bedoelen dan de schepen. Zoo spreekt de Schrift er van, dat zeventig zielen met Jacob in Egypte kwamen, dat er acht zielen in de ark waren, etc. En ze bedoelt dan personen. Maar let er op, dat deze figuurlijke taal alleen gebruikt wordt, èn in onze dagelijksche spreekwijze, èn in de Heilige Schrift, als er een getal bij wordt genoemd. Er zou niemand kunnen worden gevonden, die er aan zou denken, om eenvoudig te zeggen: ik zag koppen of zeilen of zielen. En de Schrift doet dit ook niet. In Openb. 20:4 ontbreekt dit getal echter. Johannes spreekt eenvoudig van zielen, zonder meer.

Doch dat is nog niet al. Hij spreekt immers van de zielen dergenen, *die onthoofd waren,* van de zielen dus, dergenen, die reeds waren *gestorven.* Hoe moet men nu niet de duidelijke woorden der Schrift verdraaien, om hiervan te maken: opgestane heiligen naar lichaam en ziel! Wie onzer zou er ooit aan denken, als we spreken van de zielen der afgestorvenen, om daardoor te verstaan de rechtvaardigen, die reeds in de opstanding des lichaams verheerlijkt zijn? En indien we dit niet zouden doen in onze eigene taal, zooals we die dagelijks gebruiken, waarom zouden we dan moeten veronderstellen, dat de Heilige Schrift zich wel zoo duister en onduidelijk zou uitdrukken. zoodat ze juist precies het tegenovergestelde zou bedoelen van hetgeen ze letterlijk zegt? Neen, wij zouden zeggen met den

schrijver: waarom God niet op Zijn Woord aan te nemen? Waarom moet een vooropgezette idee over een aparta opstanding der rechtvaardigen en der goddeloozen, waarvan de Schrift nooit spreekt, terwijl ze juist wel met duidelijke woorden er van getuigt, dat deze zal plaats hebben in *een en dezelfde ure*, ons er toe leiden, om zoo de Schrift te verdraaien en te verkrachten?

Er zijn nog een paar teksten, die de schrijver aanhaalt ten bewijze van zijn stelling, dat er twee opstandingen der dooden zullen zijn, door duizend jaren van elkander gescheiden. Doch hierop willen we, zoo de Heere wil, letten in een volgend nummer.

H. H.

NOTICE

A special meeting of the Reformed Free Publishing Association will be held Monday, Oct. 7, in the basement of the First Protestant Reformed Church, Grand Rapids, Mich.

The Rev. G. M. Ophoff will be the main speaker and the Rev. H. Hoeksema will also give us a talk. (The subscribers of THE STANDARD BEARER are invited to attend.) Opportunity will also be given to pay dues.

By Order of the Board,

Per Secretary.

LEER MIJ!

Leer mij stil zijn, stille, stille.
Leer mij bidden: "Heer, Uw wille
zij de mijne te allen tijd!"
Leer mij blij zijn, blijde, blijde,
al benauwen doodlijk mij de
angsten der verlatenheid!

Leer mij danken, Heer, ja danken,
of ook doornen mij omranken,
diep zich borend in mijn vleesch!
Leer mij roemen, Heer, ja roemen,
al verwelken al mijn bloemen,
krijt van wee mijn keel zich heesch!

Leer mij stil zijn, stille, stille,
onder alles wat Uw wille
me oplegt op de levensbaan.
Heilig zij me, o Heer, Uw wille;
't zij mij zoet om stille, stille,
't nóg zoo doornig pad te gaan!

Nellie.

Die op den Heere vertrouwen, zijn als de berg Sions, die niet wankelt, maar blijft in der eeuwigheid.

THE LIBERTY OF GOD

The term salvation—the signification of a deliverance from the greatest possible evil and the bring into closest proximity with the highest possible good — is not applicable to God. For He is the eternally wise, just and good God, and the overflowing fountain of all good. God, however, is free *as God,* in a manner, then, in which none other is. In this essay attention will be directed to the peculiar properties of Divine liberty.

If true freedom consists in abiding in one's element, it follows that God, would He be free, must likewise abide in an element fitted for His mode of being. What, then, may this element be? And the answer is ready: His own glorious self. In self He must live, move and rest would He be free. For He is eternal God, a being of infinite perfection, inclusive of all that is superbly true, lovely and good, uncaused yet the cause of all things and constituting in relation to these things the one single point of divergence and convergence.

God, then, is free and dwells upon the high peak of eternal and infinite joy and bliss because He forever wills to select His very own being as the infinite sphere in which to live, move and abide; as the one eternal fountain with which to nourish forever His divine mind and to satisfy the infinite longings of His being. God is free, finally, because He dwells forever in the light emitted by His very own self and takes that self of His as His only law and the standard of all His conduct. He is, therefore, righteously free.

Because God wills and does rest in self, He is free in every conceivable respect and in all these respects and in relation to His creatures, infinitely, eternally, independently and sovereignly free. These are matters we wish to elucidate in this essay.

We set out by answering a question which some one may raise, to-wit: If God is free *as God* in that He rests in self, how then can the conviction be escaped that (regenerated and sanctified) man, who likewise comes to rest in God, is likewise and for this reason free *as God?* In replying we set out with the assertion that (regenerated and sanctified) man resting in God, rests in one other than self. God, on the other hand, resting in God, rests in self. The Divine being and the God reposing in this being are numerically one and the same. Taking the name God as the signification of personality, God and His being can be distinguished between but not separated. God, then, dwells, rests, rejoices and glories in self; loves, contemplates, explores and comprehends a being of which the Divine ego constitutes the Divine personality. Further, God rests in self *as God.* The light He dwells in is the sum total of His glories as reflected by His *Divine* consciousness. It is, therefore, a light of a kind no man can approach, the God no man hath ever seen (II Tim. 6: 16). God, then, being one with God, has immediate access to His own being which He contemplates, wills and loves *as God,* that is, with a mind, will and heart equal to the infinite greatness, majesty, power and re-

sources of His being. Resting in self *as God,* He is infinitely, independently, sovereignly, gloriously free. He is free as God.

The God in whom man rests is one other than man, to-wit, man's Maker and Redeemer. In Him man moves, lives, and abides; Him man knows, contemplates, wills, and adores *as creature.* The light, therefore, which man can approach and in which he dwells is the glory of God not as seen and comprehended by the Divine mind but as reflected by what Scripture calls a glass — the Word and creation — and in the glorious future by God's own face — the heavenly mode of revelation. Man, then, in that he rest in God as creature is but finitely free. His freedom is of a kind compatible with *his* mode of being, not with that of Him in whom he rests. The air, to illustrate, is to the eagle and the sparrow the element in which both live, move and enjoy freedom. In this one element the last-named bird is not free as is the former. It is free in a manner congruous with its mode of existence. Not the sparrow but the eagle swoops from giddy hights down upon its prey, or remains for many a consecutive hour upon the wing. So, too, man, though he rests in God, his freedom has its bounds for man is creature. His judgments are not unsearchable and his ways past finding as the judgments and ways of God.

Let us now contemplate the various phases and the nature of the freedom of God. He is free, as was before said, in every conceivable respect. God is socially free. His immanent, social freedom accrues from His being one in essence yet nevertheless distinguished in three persons. The term person is the signification of a rational-ethical substantiality. It is that in a rational being addressing itself as *I* and constituting the subject of all action done in, by and through this being. God is the one single essence in which are three such substantialities — Father, Son and Holy Spirit — constituting the one God. Yet the Father is not the Son, nor the Son the Father, and likewise the Holy Ghost is neither the Father nor the Son. They differ, not, however, as to the properties possessed by each — "They are all three co-eternal and co-essential; one in truth, in power, in goodness and in mercy" (*Confession,* Art. 7) — but as to the relation each sustains to the other. The Father is eternal Father. He by a necessary and eternal act within the Divine being is the eternal ground of the existence of a second person called Son, like unto His and possessing in virtue of the aforesaid act, known as generation, the Divine essence, majesty, glory, power, knowledge and wisdom. And the Father together with the Son by a necessary and eternal act within the Divine being constitute the eternal ground of the existence of a third person like unto themselves called Spirit, possessing in virtue of the aforesaid act, known as spiration, the Divine essence. Therefore, the Son is the word, wisdom, the express image of the Father, the brightness of His glory, equal unto Him in all things. And the Spirit searcheth all things, yea, the deep things of God. For as no man knoweth the things of man save the spirit of man that is in him, so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God (I Cor. 11:10, 11). The Father, then, lives the Divine life, thinks, wills and loves with the one Divine mind, will and heart as Father; the Son as Son; and the Spirit as Spirit. And the Father has fellowship with the Son and the Son with the Father in the Spirit; and the Spirit knows the Father and the Son in Himself, so that generation and spiration constitute the basis of an immanent, Divine, social life of the highest possible type. And because the three persons ever delight in acting in agreement with the laws governing the relation the one person sustains to the other, God is socially free.

God, further, is independently (immanently) socially free. For generation and spiration are acts done in agreement with uncreated and hence eternal impulses of the eternal nature of God. The saints, too, constitute a blessed company socially free. For its members are taught by the Spirit to live in obedience to Divine law governing the relation redeemed man sustains to his Redeemer and to his neighbor, to-wit, the law of love. However, the social liberty of this blessed company is a creation of the Almighty, and abides because He so wills. It accrues from the observance of law of which God is the author. It (this freedom) is an exhibition of impulses of a nature cleansed in the blood of the Lamb, and the issue of hearts upon whose tables was written the very law of liberty. It consists, finally, in man's being introduced into the blessed society of the triune God to have the hallowed social instincts of his redeemed nature satisfied by the light radiated by God's face and reflected by those rendered by God's grace children of the light.

God, further, is self-sufficiently, socially (immanently) free. It cannot be otherwise, for He is a being of infinite perfection, alone and fully capable of satisfying the infinite social instincts of His nature, and, therefore, able to do without the companionship of man. True, He does crave, with the heart of a father, the fellowship of His children. However, this crave cannot be accounted for by an appeal to some limitation in His being. For He is the unlimited God and altogether sufficient to His unlimited self. Aside from this, man could not possible serve as the supply house of the Almighty. For He is creature, the product of an almighty, sovereign will, the crystallization of an eternal divine idea, who loves, serves, rejoices, seaks and selects God, because God first loved, served, rejoiced in, selected and sought him. Hence, for God to delight in the companionship of His redeemed is to delight in Himself.

God is religiously free. His religion consists in serving self. And so He does with all the infinite energy at His disposal. Self He seeks, loves, wills and adores with all His heart, with all His mind, with all His soul and with all His strength. The sum total of all His works, those tending to (ad intra) as well as those tending from self (ad extra) are done solely in

the interest of self. He is, must be, in the highest possible degree, a self-centered being. For should He serve one other than self, He would serve one inferior to the highest good. All things He does, must do, for the sake of His name. All things, the sinner and the saint, sin and grace, angel, man and beast, creation and redemption, election and reprobation, Christ and the devil, heaven and hell, — must be made to promote His interests and to redown to His glory. So He wills they shall and so they therefore do. Hence, God created man good, "and after His own image, in true righteousness and holiness, *that he might rightly know God his creator, heartily love Him and live with Him in eternal happiness to glorify and praise Him*" (*Catechism,* answer to the sixth question). He constitutes the redeemed a chosen generation, a royal priesthood, a holy nation, a peculiar people; "*that they should show forth the praises of Him who called them out of darkness into His marvelous light*" (I Pet. 3:9). The believers are in heaviness through manifold temptation, that the trial of their faith *might be found unto praise and honor and glory at the appearing of Jesus Christ,* I Pet. 1:7. He raises up Pharaoh that *He might show His power in him, and that His name might be declared throughout all the earth,* Rom. 9:11. He endureth the vessels of wrath *to show wrath and to make His power known.* He prepares the vessels of mercy *to make known on them the riches of His glory,* Rom. 9:22, 23. He wills that His name be magnified forever, I Sam. 12:22. He chose Jerusalem *that His name might be there,* II Chron. 6:6. He wills that from the rising of the sun even unto the going down of the same His name shall be great among the gentiles; that in every place incense shall be offered unto His name, and a pure offering: for His name shall be great among the heathen, Mal. 1:11. He sends a curse upon them who refuse to give glory unto His name. Therefore He empowers His chosen ones to say: I will praise thee, O Lord, with my whole heart. I will shew forth all thy marvelous works. I will be glad and rejoice in thee: I will sing praise to thy name, O thou Most High, Ps. 9:1, 2.

God, then, serves self. And because He serves, wills, seeks self, and recognizes self as the only legitimate goal, purpose and end of all His engagements, He is free. True, He loves and seeks the creature. And the most marvelous exhibition of the seeking love of God is the Christ and His cross. For the cross presupposes a death-deserving sinner, a hater and mocker of God. And Christ is God who seeks this sinner through the cross and takes him to His bosom. However, He seeks and saves as one already possessing the thing He appropriates. For of Him, and through Him, and to Him are al things, so that He must recognize self as the only possible goal of all His strivings.

If the freedom of God consists in self-service, it follows that man to be free must serve God. However, the only kind of service in which God can take delight is one paterned after the service He gives self. It is one rendered by him who thinks of God as God thinks of Himself, who seeks and loves and serves Him for the same reason that He seeks, loves, serves and rests in Himself, for the reason, namely, that He is the highest good, and therefore must be served and adored for His name's sake. It must be a service arising out of a heart contemplating God as the fulness of life, light and power, as the fountain of all that is good, as a being who can only give and not receive in that of Him and through Him all things are, as a being therefore who prepares in the hearts of men the praises in which He delights, as a being finally sufficient unto self, who could therefore dispense with the service of men and still be supremely happy. These are the thoughts which when believed and lived constitute the nucleus of true religion. And true religion is true freedom.

God is independently, religiously free. His self-service is eternal. Its support, its impulse, its dictator, its content and object is the Divine self and none other. Redeemed man, on the other hand, is dependently religiously free. He himself is a creation of the Almighty. The mode of expression of his religious impulses is likewise determined by God. He tells His people that and how they shall serve *Him* and works in them the service they render.

Attention must now be directed to God's sovereign freedom. Thus far we have been using the term freedom as the synonym of well-being and happiness. True freedom was defined as the blissful state of a being abiding in his element. Sovereign freedom, however, has to do with the determinate will of God and must be linked up with His eternal counsel. God eternally thought and willed all that is, was, and shall be in time. The world and its fulness together with the behavior of every living creature was eternally present before the mind of the Almighty. It is this immanent, mental and volitional activity of His that is responsible for the counsel, which may be defined as a great all-embracive thought-structure to be realized in time so that all phenomenon, sin included, all events, all behavior, — that of the sinner and of Satan as well as that of the saints — must be associated with the mind and determinate will of the great God. Such are the plain teachings of Scripture. . . . Who worketh all things according to the purpose of His will, Eph. 1:11. The sea was made to take its decreed place when God brake up the earth for it, Job 38:10. Christ was affixed to the cross by the determinate counsel and foreknowledge of God, Acts 2:23. Judas betrayed Christ as it was determined, Luke 22:22, 23. The time of the making of one blood all nations of men, and the bounds of their habitations are matters determined, Acts 17:23. Likewise the destruction of Judah, Joh. 17:12. That the heathen dishonor their own bodies among themselves must be linked up with the Divine will, for God gave them up, Rom. 1:24. Likewise the hardening of the ungodly, Rom. 9:18, the rejection of Esau, Rom. 9:13, the raising up of Pharaoh, Rom. 9:17. Christ,

further, *is set* for the fall and rising again of many in Israel, Luke 2:24. It seemed good in the sight of God to hide the things of the kingdom from the wise and the prudent and to reveal them unto babes, Matt. 11: 26, 27. The saints were predestinated unto the adoption of children by Jesus Christ to Himself, according to the good pleasure of His will. God made known unto them the mystery of His will, according to His good pleasure, which He hath purposed in Himself, Eph. 1: 5-9. It is God that worketh in them both to will and to do of His good pleasure, Phil. 2:13. Paul prays that God would count them worthy of calling, and fulfill all the good pleasure of His working, and the work of faith in power, II Thess. 1:11, 12. Them to whom all things work together for good are the called according to His purpose, foreknown and predestinated to be conformed to the image of His Son, Rom. 8:28, 29. Sarah was told that the elder (Esau) should serve the younger (Jacob) in order that the purpose of God according to election might stand, not of works but of Him that calleth, Rom. 9:10, 11.

In that God had from eternity all things before His mind and since His mind and will constitute the cause of all phenomena appearing in time, the conviction cannot be escaped that He, aside from His creations, is in Himself absolutely blissful. But the matter we now wish to emphasize is that the counsel of God is the eternal product of a sovereign and absolutely free will. This Divine will implies: (a) that God, engaged in fixing the contents of His counsel, was in a position to exercise a choice; (b) that God, so engaged, takes account of absolutely no one or thing but Himself, that His will, therefore, is the sole determining factor and moving cause of every decision and of the entire contemplated course of action; (c) that, finally, He is the cause of all things distinct from His own being. This Scripture expresses by saying: "He has mercy upon whom He will have mercy and whom He wills He hardeneth" (Rom. 9:18).

Let us elucidate these matters. That the counsel is free implies that God was not acting in obedience to some eternal urge of His being in deciding to create. He *could also* decide not to create. If not, the counsel would not be free but necessary as are those immanent divine acts called generation and spiration. Once having decided, He was, of course, compelled to execute the decision made. However, the element of compulsion was supplied solely by the decision and may never be interpreted as an urge of His nature necessitating the decision.

This counsel is also free respecting every phenomenon of time. That is, the sole factor responsible for its entire content is the determinate will of God and no creature or phenomenon (sin included) distinct from His own being. Finally, the counsel of God is absolutely sovereign. It is the cause of every phenomenon (sin included) ; of the world, its fulness and its history. Its realization constitutes the extention in time eternal of an thought-structure.

That the deliberating God is absolutely free and sovereign is plainly taught by Paul in Romans, chapter 10. The apostate Jews of Paul's day said, that whereas they were the seed of Abraham, they were children, and thus insisted that the Divine will was affixed to and controlled by their lineage. The factor determining the direction of the course of Divine favor was their descend. God in selecting His children was compelled to confine Himself to the one race and to save every member of it. The apostle, on the other hand, insists that all are not children because they are the seed of Abraham. Then there were those who taught that the efficient cause of God's love for those whom He calls His sons is the virtue of these sons, and that the efficient cause or the determining factor of His hatred for the wicked is their wickedness. God's will, then, so it was argued, is in this case, attached to, ruled and governed by the attitude which man may be assuming toward God. He, then, is compelled to will to love such as choose to love him. Those hating Him, He must likewise will to hate. His will, then, is not free but subordinate to that of His rational creatures. The apostle's refutation reads: "And not only this, but when Rebecca also had conceived by one, even by our father Isaac; for the children being not yet born, neither having done any good or evil, that the purpose of God according to election might stand, not of works but of Him that calleth; it was said unto her, The elder shall serve the younger as it is written, Jacob have I loved, but Esau have I hated" (Rom. 9: 10-13). The apostle, then, denies that the goodness of Jacob and the wickedness of Esau had moved, incited God to love the former and to hate the latter. For He hated Esau before his birth, before "he had done any evil." Likewise Jacob, God's love for him preceded his birth and hence his doing of any good. Therefore the sole necessity, the only moving or efficient cause, the sole determining factor of the above-cited love and hatred is the determinate will of God. " . . . that the purpose of God according to election might stand, not of works but of Him that calleth." Esau's wickedness, it is plain, was not the compelling, the commanding factor of God's hatred for him. The sole necessity was the Divine will or decision. He hates whom He wills and loves whom He wills. It is a will operated upon or influenced by absolutely nothing. If so, it certainly follows that no thing or phenomenon can be cited as in any respect responsible for the decision to hate Esau and to love Jacob. That is to say, God hates because He wills, and He wills to hate for reasons reposing in Himself only. And what holds true of the will to hate or to love must, to be sure, be made to apply to the entire counsel. It is absolutely free.

The above-described freedom is peculiar to God only. Man, too, does as he wills, decides. However, when deciding what shall be done, he keeps before his eye his limitations. His decisions, his plans, bear the earmarks of finiteness. They are shaped, largely, by a countless number of phenomena to which deliberat-

ing man must bow and submit, — phenomena constituting the determining cause of the course of action contemplated. To illustrate, the determining or moving cause of the decision to either go about or pass over a mountain is the presence of the mountain, its fixedness, the inability of the traveler to set it aside. Man decides to cross the ocean in a ship because the opposite shore can be reached in no other way. Not being able to fly, no person in his right mind would decide to take to the air from the top of a ten-story building. His decision to use the proper means of descent is determined by the fact that he would come to grief if he leaped from the higher to the lower level. The farmer's plans to reap what he sowed are frustrated by the prolonged draught. Our decision to go our way alone is determined by the refusal of the friend to set out with us upon the journey. We decide to remain indoors because of the rain. The cold of winter compels the decision to put on the heavier garment. The aged man of affairs decides to retire because of his failing health. So it appears that the sphere in which man's will is able to operate is exceedingly limited. God's sole volitional sphere, on the other hand, is His very own infinite self. He does the thing *He* wills. He is His sole determining factor. Such are the plain teachings of Scripture. Mountains, rivers, seas, floods and draught, life and death, heaven and hell, sin, Satan and the wicked are not so many bars checking the progress of the Almighty. They do not constitute the boundaries of a territory shutting Him in, a region within whose limits the will of God must keep if it would function. The aforesaid phenomena are all His servants. If the mountain interferes with His plans, He removes it. The sea He rebuked and it was dried up. He turned the heart of the Egyptian to hate His people, and to deal subtilely with His servants. He sent darkness and made it dark. He turned the waters into blood, and slew their fish. Their land brought forth frogs in abundance, in the chambers of their kings. He spake and their came divers sorts of flies in all their coasts. He gave them hail for rain, and flaming fire in their land . . . Ps. 105.

The Arminian, though he may concede that physical phenomena are not operative as the determining factor of the counsel of God, subordinates, nevertheless, this counsel to all ethical-spiritual phenomena encountered by the Almighty, — such phenomena as sin, grace, faith and its reverse, unbelief. God, it is said, saves such of whom He foresaw that they would believe. Those who persist in their unbelief He decided to cast off. This doctrine shifts the determining factor from God to man, and constitute a denial of the Scripture which says that God hath mercy upon whom He will, and whom He will, He hardeneth. To shift the above-cited factor from God to man, is to dethrone the former and to enthrone the latter; is to assign God to a place beneath man, and man to a place above God.

The sovereignty of the counsel is implied in its freedom. The term sovereignty signifies a relation of supremacy and subordination. God's counsel is absolutely supreme. The question arises, what renders this counsel supreme? And the answer is ready: The fact that it constitutes the determining cause of all things, and all phenomenon, sin included. The fact that all things, God excepted, have a cause outside of them permits of but two possibilities. The thing is either caused or is its own cause. If the latter be true it sustains to God a relation of supremacy and God to it a relation of subordination. God, then, must be the cause of sin and of all things in order not to be subordinate to these things. The question arises whether the use of the term *cause* to signify the relation He sustains to sin, is justified by Holy Writ. And the answer is ready: Indeed it is. Of the Egyptians it is asserted that *God turned their heart to hate His people,* to deal subtilely with His servants, Ps. 105:25. God hardens whom He wills, Rom. 9:18. That the assertion to the effect that God hardens justifies the use of the term cause is evident from the apostle's response to the objection raised by the Pelagian whom he had before his mind. This adversary replied that if God hardens, He cannot possibly find fault as in this case no one can resist His will. The apostle does not rebuke the adversary for reasserting that no one can resist His will, but for concluding that He (God) cannot find fault. That the rebuke is directed against this conclusion is evident from the apostle's imagery. Whereas no one can resist His will, man is but clay in the hands of the Almighty. Beiny clay, it behooves him to hush up instead of starting an argument with God. For hath not the potter power over the clay of the same lump to make one vessed unto honor, and another unto dishonor? Shall the thing formed say unto him that formed it, why hast thou made me thus? If the above-cited argument of the apostle does not justify the use of the term *cause,* words have no meaning. There are yet other scriptures to which can be appealed. "I (God) make peace, and *create evil*" (Isa. 45:7). "O Lord," complaints the prophet, "why hast thou *made us to err from* thy ways, and hardened our heart from thy fear" (Isa. 63:17). And He (the Lord) *moved* David against them to say, Go number Israel and Judah, II Sam. 24:1.

That the will of God sustains a causal relation to creation and recreation is the abundant testimony of Scripture.

God, of course, not only sustains a causal relation to sin but to all things. "We believe that the Father, by the Word, that is by His Son, hath created of nothing the heaven and earth, and all creatures, as it seemed good unto Him, giving unto every creature its shape, form, and several offices to serve its Creator. That He does still uphold and govern them by His eternal providence, and infinite power, for the service of mankind to the end that man might serve his God. He also created the angels, to be His messengers and to serve the elect."

God as Recreator and sustains a causal relation to

the kingdom of heaven and its citizens. The saints are said to be born of God. He worketh in them both to will and to do of His good pleasure, Phil. 2:13. They are saved by grace through faith; and that not of themselves: it is a gift of God. Not of works, lest any man should boast. For they are God's workmanship, created in Christ Jesus unto good works, which God hath before ordained that they should walk in them, Eph. 2:8-10.

The above-cited Scripture constitute a very small portion of the mass of testimony that could be appealed to.

The relation, then, which God sustains to all things is a causal one. Even so, the Divine causation respecting sin differs from that respecting all other phenomena and things. Nowhere does Holy Writ assert that God worketh in man both to will and to do evil; that the wicked in their capacity of wicked are God's workmanship created unto evil works; that the wicked are born of God. True, the Almighty did cause them to appear in His eternal counsel as wicked. They do come forth, to use an expression of Calvin, out of the womb of the providence of God. Yet God is not the author of sin and the latter is not *out of Him*, so that He in no wise implicates Himself in the evil which He causes to appear.

It is a matter inscrutable how God can sustain to sin a relation of cause and still be able to find fault instead of being at fault. Though not understood, fact is that the testimony of Scripture is of a kind compelling the conclusion that of the relation God sustains to sin, the term cause is the only proper designation. Hence, the virtue of Jacob did not constitute the determing factor of his election, nor the perverseness of Esau the cause of his rejection. The very reverse is true. Both the virtue of the one as well as the wickedness of the other must be linked up with the Divine will as its sole cause. The one was loved and the other hated before birth.

So it appears that God, in relation to all things, is sovereignly, independently free. Not so man. His will is affixed to the Divine will. His entire life, as to all its minutest details is the realization of an eternal decree. God, then, is free as God. It is this knowledge "that afforts us unspeakable comfort, since we are taught thereby that nothing can befall us by chance, but by the direction of our most gracious heavenly Father; who watches over us with paternal care, keeping all creatures so under His power, that not a hair of our head (for they are all numbered) nor a sparrow can fall to the ground without the will of our Father, in whom we do entirely trust . . . . " Because God is so free, free in every conceivable respect, He can save to the uttermost, and is worthy of the eternal adoration and esteem of His redeemed.

G. M. O.

Den 19den September 1929 herdachten wij en de familie met onze ouders

JAN SCHUT
en
JACOBA SCHUT—Flier,

dat zij veertig jaren door den band des huwelijks vereenigd zijn geweest.

Dat zij mogen gelooven dat God hun steun en toevlucht is bij het klimmen der jaren, is de wensch van hunne dankbare kinderen

Mr. en Mrs. Cornelius Schut
en 4 kleinkinderen.

Hudsonville, Mich.

On August 18, 1929, our beloved parents,

DOUWE WIERENGA
and
JENNIE WIERENGA, nee Jonker,

commemorated their 25th wedding anniversary.

That the Lord may spare and bless them in the future as He has done in the past is the sincere wish and prayer of their grateful children and grandchild

Mr. and Mrs. John Van't Hof
Elizabeth Wierenga
Andrew Wierenga
Tillie Wierenga
John Wierenga
William Wierenga
Donald Jay Van't Hof

IN DONKERE TIJDEN

Wat, mannen broeders! heft gij 't oog
Mistroostig naar des hemels boog,
Als waar' uw Heer geweken?
Waartoe, o vromen! u ontrust,
Als waar' omhoog het licht gebluscht,
Dat g' eenmaal door zaagt breken?
Of legd' uw Heiland en uw Heer
Zijn rijkskroon en zijn schepter neer?

Het hoofd omhoog! naar boven 't hart!
D' orkaan steek' op, de nacht zij zwart,
Het schip in 't schuim bedolven; —
Ziet op! uw Heiland is nabij!
Hij komt, hij komt! reeds wandelt Hij
Langs d' opgeruide golven;
Door 't woest geklots weerklinkt zijn stem,
En zee en storm gehoorzaamt Hem!

Houdt moed! Al heeft de god der eeuw
Met daverend triomf-geschreeuw
Zijn heirmacht reeds vergaderd; —
Zijn zeeg' is kort, zijn val gewis!
Het licht verwint de duisternis,
De dag des Heeren nadert;
Heel d'aarde wordt Gods heiligdom:
Kom haastig, Heere Jezus! kom!

CALVIN'S CALVINISM

The reader undoubtedly learnt, that on my recent trip to Europe, I came into contact with some brethren of the Sovereign Grace Union in London, England, particularly with the general secretary of that Union, the Rev. Henry Atherton and his people of the Grove Chapel. I had the privilege of spending a sabbath in their midst and of ministering the Word of God unto them in two of their services. It is not my purpose, however, to write about this Union in this article. The Lord willing I hope to devote some space to this interesting and important subject in future issues of our Standard Bearer. Let me say, however, even at this present time, that the leaders of the Christian Reformed Churches cannot possibly agree with the principles of this Union, more especially of the Rev. Atherton and his Church. These are strictly Calvinistic and emphasize the very truths the Christian Reformed Churches have denied in their declarations of the Synod of Kalamazoo in 1924. To mention only one important matter, they most emphatically deny, that the preaching of the gospel is a well-meaning offer of salvation on the part of God to all that outwardly hear it. Time and again the Rev. Atherton emphasized in my conversation with him, that grace is never an offer, and that the preaching of the gospel cannot be God's offer of salvation to all. They believe in predestination and they preach it without reserve. If the Rev. Atherton were minister in the Christian Reformed Churches, they would cast him out, as they did us. I consider it best for all concerned, that there be a clear understanding of this matter, for such is the simple truth.

But about the Sovereign Grace Union, its work and purpose, I hope to write later.

This time, though I cannot write a lengthy review on it in the present number, I would urge our readers to secure one of the most recent publications of the Union. I refer to the work entitled: *Calvin's Calvinism*. The book is a work by John Calvin himself, which he wrote in his maturer years, in which he deals particularly with the subject of predestination. The book was first published in 1552, was for the first time translated into the English language in the year 1856 and is now reprinted and published by the Sovereign Grace Union.

Being the work of his later years and being devoted entirely to the subject of predestination, the book offers a fuller and clearer as well as a riper view of Calvin on this subject than does his *Institutes*. Also of the contents of this work it may be said, that the Christian Reformed Church cannot possibly agree with John Calvin. The leaders of that Church have far departed from him and from the Calvinistic faith. I was surprised to hear that Prof. L. Berkhof wrote a very favourable review on the book. The latter I have not read as yet, but I hope to do so and criticize it in the near future. How would Prof. Berkhof harmonize the following quotation with Point I of 1924 and with all he wrote in defense of the view that the gospel is an offer of salvation even to those that are lost?

"Pighius himself will confess that there is need of illumination to bring into Christ those who were adversaries to God; but he, at the same time, holds fast the *fiction* (I underscore) that grace is *offered equally to all* (I underscore) but that it is ultimately rendered effectual by the wil of man, just as each one is willing to receive it" (p. 51).

Or how, please, does he and those that agree with him, judge of the following doctrine of Calvin:

"But with reference to His hardening men's hearts, that is a different way of God's working, as I have just observed. Because God does not govern the reprobate by His regenerating Spirit; *but He gives them over to the devil, and leaves them to be his slaves;* and He so overrules their depraved wills by His secret judgment and counsel, that they can do nothing but what He has decreed" (p. 319). (I underscore.)

Or the following, please:

"For notwithstanding all your vain talk about it, the truth is that a heart of flesh and a new heart *are not promised to all men promiscuously,* but to the elect peculiarly, that they might walk after the commandments of God" (p. 315).

Surely, 1924 would have discovered these passages in Calvin's work, and having found, that Calvin is "fundamentally Reformed but with an inclination to onesidedness" they would have cast him out of the Christian Reformed Churches!

But I will review these matters, as soon as time allows. It is now only my purpose to recommend to our people, that they secure and read this book.

The Sovereign Grace Union did a good work when they reprinted it.

H. H.

NOTICE

As we have entered our sixth year of publishing The Standard Bearer you are hereby notified that your subscription fees are again due. Please take care of same if possible at an early date. Payment can be made to any agent, or direct to the Treasurer.

The Board,
Per Secretary

The Ladies' Aid Society of the First Prot. Ref. Church at Grand Rapids, Mich., mourns the loss of one of its associate members,

MRS. FRANK BEIBOER, nee Meyer,

whom the Lord took unto Himself August 31st at the age of 39 years.

The Society hereby desires to express its sympathy to the sorrowing husband, children and parents. Our prayer is that our Covenant God may comfort them with His sustaining grace.

Mrs. F. Bergman, Pres.
Mrs. M. Zuidema, Sec.